

ROMANIA

50 hal. Posta

VI KELLÉK

ZSIDÓ NAPILAP

Ára 5 lej

Director-Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő. BE.
dactor responsabil-Felelős szerkesztő: Jámber Ferenc. Admínistrátor delegat si grant responsabil-Felelős igazgató: Schwartz Endre. Proprietar-Tulajdonos: Fraternitas S. A. R. de Editură. Registrul publicitațiilor periodice No. 43. Dos. 889. 1928. Tribunalul Cluj, Secția III.

Szombat, június 3.
1939-5699. Sivan 16.
XXII. évfolyam, 121. szám.

A képviselőválasztás országos eredményei

Az összes minisztereket nagy többséggel választották meg. A hajnali órákig tartott a szavazás országsszerte

Lezajlottak a szenátorválasztások is

Cluj, jun. 2. A Rador távirati iroda jelentései: A csütörtöki képviselőválasztásokról az alábbiakban közöljük a beérkezett eredményeket. Ha azok még mindig nem teljesek, úgy ez annak tulajdonítható, hogy a választások iránt nagy érdeklődés nyilvánult meg. Másrészt pedig az új választási technika, a borítékban való szavazás módja annak menetét megnehezítette. Így történt azután, hogy este nyolc óra körül a legtöbb választó körzetben a szavazást felfüggesztették és este 10 óra után a szavazás folytatódott, hogy egyes helyeken a hajnali órákba húzódjon be. Ha a pártok versengésének kizárása a régi választások igazalmait nem is idézte fel, a jelöltek közötti versengés a megengedett keretek között annál erőteljesebb méreteket öltött.

A kormány tagjai és a királyi tanácsosok mindenütt jelentős szavazat-többséggel kerültek be a képviselőházba. Különösen figyelemre méltó ebből a szempontból Armand Calinescu miniszterelnök jelentős választási sikere. Egyébként a választások eredménye általában megfelelt a várakozásoknak, bár néhány jelölt lemaradása itt-ott élénk meglepetést keltett.

Clujon és a Szamos tartomány egyéb központjaiban ugyancsak a hajnali órákig tartó választás volt.

Szamos-tartomány

összesített eredményeit alább ismertjük:

Intellektuális foglalkozások:

Nicolae Zigre 9843, Silviu Dragomir 8538, Victor Jinga 7639, Traian Pop 6950, Ioan Lupas 6734, dr. Dunca Eugen 6065, Mihail Serban 6638, Iuliu Moldovan 7378.

A többi jelöltek közül Dumitru Man lelkész 6051, Victor Moldovan 5190, Onisifor Gibu 5247, Ioan Matei 4669, Petre Petrovici 4834 és Alex Bohajiel 4743 szavazatot kapott.

Ipar és kereskedelem:

Dr. Soós István 3278, dr. Bartha Ignác 3120, Virgil Andru 2688, Valer Pascu 2645, Victor Ghetie 2524, Gh. Dumitrescu 2373, dr. Arthur Andrescu 2305 és dr. Ioan C. Maior 2301.

A többi jelöltek közül Dan Sever 1913, Adrian Jacob 1992, Laurian Gherman 1825, Josif Puscas 2238, Alex Nanu 2142, Eugen Barbu 2279, Ioan Martalogu 2150 és George Teodoru 1752 szavazatot kapott.

Mezőgazdaság és munkások:

Dr. Vaida Sándor 75.227, Leon Scridon 55.714, Grigore Barlea 52.603, Ioan Babau 43.284, dr. Victor Soldea 41.484, Ovidiu Ciordas 41.186, Andrei Macavei 42.326 és Petre Olteanu 39.247 szavazatot kapott.

A többi jelöltek közül: dr. Fodoreanu 36.890, Jósika János báró 35.366, dr. Lucian Alexandru 31.686, Botici Romulus 36.315, Victor Farcasiu 33.920, Vancea Ioan 37.233, dr. Asztalos Sándor 36.090 és dr. Gavril Iuga 35.093 szavazatot kapott.

Mures-tartomány (Udvarhely megye eredményei nélkül)

Mezőgazdaság és munkások:

Jacob Adamoiu 61.703, Daian Ion 56.649, Boros Victor 48.899, Dobroti Iie 68.537, Maior Victor 50.836, Orosz Carol 52.198, Toganel Stefan 54.096, Raci Simion 49.831.

A meg nem választottak között szerepel

Wolf Helmut 43.216, Toldalagi Mihály 37.807 és Hanz Hedrich 43.730 szavazattal.

Ipar és kereskedelem:

Teleki Adám 4418, Tompa Lajos 4128, Gust Valdemar 3439, Ludvig Gyula 3673, Prall Gusztáv 3171, Matrin Nicol 3068, Cristian Gavril 3212 és Ciupe Ionel 2987.

A többi jelöltek közül G. Dinopol 2277, Lăcus 2115, Ionescu Eliade 2554, Stoica Tudor 2686, Tzano Dumitru 2373 és Fric Kloos 2575 szavazatot kapott.

Intellektuális foglalkozások:

Baciu Aurel 6522, Comsa Aurel 5998, Filo Ferenc 5630, Kovács 5803, Miha Dionizie 5568, Pop Cornel 4831, Popa Iie 4988 és Pompiliu Simonetti 5722 szavazatot kapott.

A többi jelöltek közül Banu Alex 4340, Cusuta Ion 3736, T. Goga 4701, Gruia Bazil 4971 és Hansa Ion 3615 szavazatot kapott.

Temes-tartomány:

Mezőgazdaság és munka:

Jebeleanu Ioan 15.580, Marza S. 18.162, Gherman Eftimie 18.751, Anton Tefer 15.488, Nasta I. 18.966, Adam N. 20.281, Gârboviceanu Simion 16.856, Francisc Klebin 10.128, Popovici D. 14.159, Pavel Morsa 24.690, Ion Avram 23.046, Vida Ioan 17.096, Bacus Ioan 13.181, Hans Ewald Fr. Auernhoffer 13.743, Ghebeles Lazar 14.917, Răfiroiu R. 11.122, Boldea 14.443, Viisoreanu 18.578.

Ipar és kereskedelem:

Orcan Nerva 1816, Mioc Romul 1085, Popescu Gr. 1113, Schönhorn Iosif 1105, Iung Hans 1172, Bessinger Frantz 1026.

Intellektuális foglalkozások:

Cariolan Băran 2013, Brudariu Adrian 1505, Brediceanu Caius 1962, Suiaga Victor 1337, Coste Iuliu 1211, Iancu Alexandru 1111, Tzeicz Ioan 1539, Miklósi E. 963, Anton Bodan 1316, Candea C. 1460, Herlea Alex 1394, Stoica G. 992.

Bucuresti eredmények:

Mezőgazdaság és munka:

Vajoreanu Dumitru 19.498, Rozmovanu Teodor 18.492, Petrescu Marin 18.051, Molin Virgil 17.720, Georgescu A. George 17.904, Filipescu Gh. Ene 17.834, Nicolae Marian 16.914, Simion Rusu 16.347, Constantinescu K. N. 15.754, Voiculescu Stelian 15.784, Alexandrescu Roman Petre 14.566, Hritescu Gica 14.994.

Szavazatot kaptak még Toma Stănescu, Octav Livezeanu és Ciurcu Nicolae.

Ipar és kereskedelem:

Vălcovici Victor 2789, Angelescu Const. 2555, Gigurtu Ion 2697, dr. Ernest Ene 2283, Cernea Andrei 2365, Constantin Ion 1635, Dumitrescu Gr. 2163, Frumuzache Petre 2129.

Szavazatot kaptak még: Ioachim Vasile, Mărvan Teodor, Nicolae Murgăsanu, Neagu Alexandru, Virgil Petrescu, Alex Romalo, Dem. Mirosescu, stb.

Intellektuális foglalkozások:

Gafencu Grigore 21.168, Radulescu M. 18.356, Lugojanu I. 12.474, Rosetti Al. 12.195, Hortolomei N. dr. 11.883, Banu Gh. 11.803, Schina Nicolae 13.308, Algiuc C. 9487, Damostena Botez 8814, Herescu 7036, Hodis Alexandru 8505, Strat G. 8034, Mezincescu dr. 8359, Visoianu 6480, Aznavorian 5541,

Malinescu V. 4620, Martinescu Traian 3632, Olteanu Radu 5228, Radu Patruilus 3262.

Marea-tartomány (Constanta):

Mezőgazdaság és munka:

Cornăteanu 42.517, Rujinski N. 24.610, Butu Aurel 33.850, Pana Aurel 28.734, Mal-tazeanu 25.858, Belu Teodor 23.764, Christu Cencov 15.479, Serbescu Vasile 9403, Isaia Maniu 9954.

Ipar és kereskedelem:

Banu Lascan 1922, Mateescu V. 2449, Săchett Francisc 1911, Rizescu Dumitru 2515, Andreevici 1338, Baciu Gh. 1750, Covaci Vasile 1552, Nicolau Vasile 1785, Panaitescu Spiridon 1782, Topolior G. 1584.

Intellektuális foglalkozások:

Abdulahim Selim 3353, Rosculeț Radu 5329, Huhulescu Scarlat 3581, Istrat St. 4426, Radovici Ion 2261, Teodorescu-Valahu Ion 3970, Lefterof Ioan Iordan 1057, Nicolof Jenciu 824.

Olt-tartomány:

Mezőgazdaság és munka:

Eugen Titeanu 63.362, Radian Alex 57.266, Potarca Virgil 61.388, Marian Ioan 53.809, Mirica Vasile 48.515, Ionescu Iie 51.124, Mischie Nicolae 45.758, Lesoianu Aurel 46.298 szavazatot kapott.

Ipar és kereskedelem:

Emil Tatarescu 4349, Dinu Simian 4296, Andreescu 4723, Stanica 3034, Tomescu Dumitru 2892, Balanescu C. 2308 és Popescu Iie 2479 szavazatot kapott.

Intellektuális foglalkozások:

G. M. Cantacuzino 5862, Nicu Jovipale 7555, Gergescu Ion 7092, T. Geanta 6712, V. Canemita 5307, C. Tetoianu 5485, P. Babeanu 5409 szavazatot kapott.

Suceava-tartomány:

Mezőgazdaság és munka:

Dumitru Moldovan 27.384, Octavian Ioachim 27.848, Petre Buzila 26.494, I. Flondor 28.442, Ungureanu Ilarion 34.506, Nicu Stoia-dinovi 24.343, St. Theodor 25.774 és Zolozeczi Vladimir 24.824 szavazatot kapott.

Ipar és kereskedelem:

S. Ardeleanu 2918, Ion Cazacu 2715, C. Florea 2251, N. Mavrocordat 2780, Melinte Gr. 2812, Turcan Aurel 2255, Voronca Oct. 2097 és Lunguleac Onofrei 2795.

Intellektuális foglalkozások:

Candea Romulus 6023, Nasta Grigore 6177, Nastase Erast 4090, Popovici Traian 6462, Teofil N. Saveianu 7755, Hakmann Max 5649, G. Vantu 10.441 és Tuduras Gavril 3575.

Pénteken országsszerte lezajlottak a szenátor választások is. Az eredmények lapunk zártakor még nem ismeretesek.

A parlament tagjai egyenruhát viselnek

Bucuresti, június 2. A miniszterelnökség közli: A választási törvény 68. szakaszának megfelelően a parlament tagjai az üléseken és ünnepi alkalmakkor kötelezően tartoznak a nemzeti újjászülletés frontjának egyenruháját viselni. A képviselők és szenátorok megkülönböztető jele azonos lesz a nemzeti újjászülletési front legfőbb tanácságainak jelével: a vállpánton az ország színes címerének rajza.

Lengyelország és az olasz-német katonai szövetség

A Bukarestben megjelenő francia nyelvű Moment kérdést intézett több lengyel politikushoz: miképpen vélekednek a berlini paktumról? A felelet egybehangozóan a következő volt: Semmi újat nem látunk benne. A Ciano-Ribbentrop paktum semmit nem változtat meg, mindössze a több mint két év óta fennálló helyzetet erősíti meg. A lengyel közvélemény egyhangúan megállapítja, hogy a Berlin-Róma között létrejött szövetség egyáltalán nem jelent változást a nemzetközi helyzetben. A lengyel politika mindenkor azt valotta, hogy nem az írott szerződésck, hanem a tettek számítanak. Mindenki tudja, hogy több mint két éve egyre szorosabbá válik az olasz-német együttműködés. A hivatalos Gazete Polska Göbbels számos cikkére válaszolva megállapítja — az utóbbi események tanúságaként — hogy a nemzetközi szerződések nem hosszú életűek, inkább az államhatárok bírnak jelentőséggel. Róma szükségesnek látta leszögezni az olasz-német egyezményben, hogy a tiroli határ végleges és örök, annak ellenére, hogy az egyezményt tízevi időtartamra kötötték. Eszerint a német birodalom egyszer és mindenkorra lemond a 300 ezer tiroli németről. Ezzel szemben nem tudja tultenni magát a 300 ezer danzigai németen, annak ellenére, hogy ezek a legteljesebb autonómiát élvezik. Nem akarunk azonban kitérni — vonja le a következtetést a lap — az egyes államok politikai ellentmondásainak megvilágítására.

Varsóban az a vélemény uralkodik, hogy az olasz-német egyezmény főcélja semlegesíteni az angol-lengyel, az angol-török és a küszöbön álló angol-szovjet egyezmény hatását. Míg az elsorolt három egyezmény kétségtelenül új és nagyjelentőségű tényező a nemzetközi helyzetben, addig az olasz-német egyezmény két év óta létező valóság, amely az osztrák és a cseh válság alatt megmutatta hasznos voltát. Mivel az olasz-német együttműködés értéke közismert, Varsó szükségtelennek tartja, hogy különleges jelentőséget tulajdonítson a már meglévő helyzet egyszerű megerősítésének. Lengyelország, amely minden időben a kétoldalú szerződések elvét védelmezte, hiú marad ezen politikájához. Lengyelországnak Rómával szembeni magatartása mindig más volt, mint a Berlinnel szembeni. Ez a különbség a jövőben is fenn fog állani, hogy ha az olasz politika továbbra is független marad. A lengyel-olasz kapcsolatok mindig szívélyesek voltak. A túlsúrin kötött Lengyelország sok megértést tanúsított Olaszország demografiai dinamizmusával szemben. A két ország kulturális kapcsolatai évszázados múltra tekintenek vissza. Az abesszín háború alatt Lengyelország jóakarata magatartást tanúsított, nem akarván gyöngíteni a Népszövetség tekintélyét, Lengyelország résztvett a gazdasági szankciókban, de ugyanakkor Lengyelország volt az első ország, amely saját kezdeményezésére felhagyott azokkal. Olaszország spanyolországi beavatkozását Varsó nyugodtan, szemrehányás és bírálat nélkül fogadta. Kévéssel az Anschluss előtt, Róma és Varsó között szívélyesség vált a légkör. Beck Rómába látogatott el és a hivatalos közlemény a két kormány vélemény-azonosságát állapította meg. Akkor leszögezték Rómában:

1. Beck és Mussolini azon véleményüknek adtak kifejezést, hogy egy szélesebb alapokra fektetett európai együttműködés

Hatvanötezer budapesti zsidó választó közül 42.569-en szereztek meg a választójogot

Rassay Károly és filippikája Budapest főváros pénzügyi bizottságában a zsidó polgárok választói jogának gyakorlását megakadályozó intézkedések ellen

Budapest, június 2. A napokban lezajlott magyarországi választások kapcsán már megemlékeztünk arról, hogy a zsidó választói milyen súlyos nehézségek árán jutottak hozzá választói igazolványaikhoz. Megalázó és hosszadalmas torturák után végül is csak a választásra jogosultak egy része juthatott el az urnákhoz, ami természetesen befolyással volt a választási eredményekre is.

Az igazoltatási eljárás torturáival kapcsolatban Budapest főváros pénzügyi bizottságában Rassay Károly rendkívül éles hangú beszédet mondott, amely heves vitát váltott ki. A rendkívül érdekes beszédet, a vitával együtt, alábbiakban közöljük:

A „szégyenteljes csőd”

Már az első alkalommal, amikor a főváros egyik autonóm szerve együtt ül, szóvá akarom tenni mindazt, ami az utolsó hetekben a választás előkészítése körül történt. Lehetetlenség szó nélkül hagyni ugyanis azokat az eseményeket, amelyek a zsidó választópolgárok szavazati jogának igazolása körül zajlottak le. Ezuttal nem térek ki a törvény rendelkezéseire, mert megszavazott és kihirdetett törvényről van szó, amelyet végre kell hajtani. A törvény intencióiról a törvényhozási tárgyalás során kifejtettem a véleményemet és megállapítottam, hogy ezek a rendelkezések végrehajthatatlanok. A technikai lebonyolítással azonban foglalkoznom kell, mert ezt a törvényt a fővárosi közigazgatásra ruházta.

A székesfőváros adminisztrációja e törvény végrehajtásánál szégyenteljes csődöt mondott. Állítom és bizonyítom és pedig nemcsak írásban, hanem képeken is. Az történt, hogy igen nagyszámú választópolgár nem tudott eljutni a szavazásig, mert technikailag lehetetlen volt magához az igazoláshoz eljutnia.

Mások szavaztak zsidók helyett

Amikor a törvény végrehajtási utasítása megjelent, érintkezésbe léptem egy a belügyminisztériummal, mint a fővárosi közigazgatás vezetőjével, majd a polgármester ur helyettesével, Bódy László alpolgármester úrral. Mindenütt rámutattam arra, hogy a hatóságoknak fel kell készülniök az igazolásokra, mert nyolcvanezer embert érint ez a kérdés és nagyszámú okmányt kell átvizsgálni. Az első napokban a legnagyobb erőfeszítésekkel sem lehetett szaporítani az anyakönyvi hivatalokban és az előjáróságokon működő tisztviselők számát. Nem akarok részletekbe bocsátkozni, de azt meg kell említenem, hogy már az első négy, vagy öt nap alatt a választás napjaira adtak ki ezrével sorszámkart. Ha ez nem csőd, akkor csődről sohasem lehet beszélni. Előjáró tisztviselők nyíltan megmondották, hogy fizikailag képtelenek elegendet tenni annak a feladatnak, amit rájuk ruháztak. Ami a technikai végrehajtást illeti, meg kell mondanom, hogy voltak teljesen korrektül eljáró, emberséges érületi tisztviselők igen nagy számmal, de voltak olyanok, akik elfeledkeztek arról, hogy mint tisztviselők, köteles udvariassággal tartoznak az előttük megjelenő adófizető polgárok iránt. Elfeledkeztek arról, hogy nem a merev és indokolatlan visszautasítás a kötelességük, hanem a segítség. Nem érdekel, hogy hány embert igazoltak, de azt tudom, hogy a tegnapi szavazás során egyes jelentkezőknek, akik szavazóigazolvánnyal szavazni akartak és igazolásaikat is felmutatták — a szavazatszedő küldöttségek elnökei azt felelték, hogy helyettük mások szavaztak.

Az uccagyerekek gunyakaizai között

Az alpolgármester ur azt mondta, hogy keressünk helyiséget. Ezt is megtettük és a választási harcban a cupringer szerepét is vállaltuk, hogy megvédjük a polgárságot a sorbanállástól. Az utolsó öt nap alatt a Vigadóban dolgozott a központi választmány, a Belváros központjában, idegenek szemelátára, az uccagyerekek gunyakaizai közé állították sorba az emberek százait. Végül megengedték, hogy ne az uccán, hanem a Vigadó földszinti helyiségeiben várakozzanak, akkor meg költöztek, mi megvettük a köteleit is, amit elküldtek a polgármester urnak, tegye el a múzeumba az 1939. évi választás megörökítésére.

A polgármester válasza Rassyának

Szendy Károly polgármester választott Rassy Károlynak: — Rassy — ugymond — szégyenteljes csődről beszélt. Bátor vagyok kijelenteni,

hogy a 75.000 külön megjelölt zsidó választó közül igazolás céljából 65.000 ember jelentkezett, vagyis az adminisztrációnak aránylag rövid idő alatt 65.000 ember ügyével kellett foglalkoznia.

Szöke Gyula: Rágalmazni, azt tudnak! Rassy Károly erőlyesen tiltakozott Szöke Gyula közbeszólása ellen, mire percek alatt tartó viharos lármát keletkezett.

Karafiáth Jenő főpolgármester állandóan rázta a csengőt, míg végre Szendy Károly polgármester folytathatta beszédét:

— A 65.000 jelentkező közül 42.569 igazoló irást kapott.

„Nem számítottunk arra, hogy ilyen sok zsidó ragaszkodik szavazati jogához”

Semmiképpen sem lehet tehát szégyenteljes csődről beszélni. Elismerem, hogy igen nagy nehézségek merültek fel, de — őszintén szólva, nem számítottunk arra, hogy ilyen sok zsidó ragaszkodik szavazójogához. Többen jelentkeztek az igazolási eljárás során, mint amennyire számítottunk. Ez a szám maga mutatja, hogy az adminisztráció csődjéről nem lehet beszélni. Örvendétes ténynek lehet tekinteni, hogy ilyen sokan ragaszkodtak választói jogosultságuk igazolásához.

A demokráta és szocialista képviselők névsora

Itt közöljük egyébként a két baloldali ellenzéki párt megválasztott képviselőinek névsorát.

A vonat alatt tette meg az utat Cernautitól Bucurestibe egy harmadosztályú gimnázista, hogy végignézhesse az Anglia-Románia futballmérkőzést

Cernăuți, június 2. Tegnap reggel a bucaresti gyors beérkezése után a vasut közegeli a szokásos ellenőrzés alkalmával egyik harmadosztályú kocsihoz erősített szerszámládában, a kerek között, egy iskolásgyermekek találta, aji valóságos kéményseprő kinezését keltette. Kivették a ládából és a rendőrségre vitték, ahol kiderült, hogy a potyautast Leviczki Józsefnek hívják, 13 éves és az Aron Puniu ucca 62 szám alatt lakik. A tanuló eltűnését egy héttel ezelőtt szülei bejelentették a rendőrségen, ahol előadták, hogy gyermekük valószerűleg azért szökött meg, mert rossz jegyeket kapott az iskolában. A szülők attól féltek, hogy gyermekük öngyilkosságot követett el.

Kihallgatása alkalmával Leviczki József előadta, hogy elhatározott szándéka volt minden körülmények között megnézni a Románia-Anglia nemzetközi futballmérkőzést, annál is inkább, miután ő maga is szenvedélyes labdarúgó. E célból nagy előkészületeket tett és már hónapok óta összegyűjtötte zsebpénzét. Ebből azonban csak a belépőjegy és

A Rassy polgári szabadságpártjának lajstromán bejött képviselők névsora a következő: Gróf Apponyi György, Grátz Gusztáv, dr. Bródy Ernő, Ruppert Rezső és Rassy Károly.

Szociáldemokrata képviselők: Payer Károly, Kéty Anna, Kabók Lajos, Szeder Ferenc és Malasics Géza.

E szerint a magyar parlamentnek egy zsidó tagja lesz: dr. Bródy Ernő.

járó elsüllyedt és ezért remélik, hogy műveleteik eredményesek lesznek.

London, június 2. Az angol tengernagyi hivatal jelenti, hogy megtalálták Thetis tengeralattjárót. A Thetis a Greet Tormes foktól 22 kilométernyire található, a tengeralattjáró hátsó része a tenger szintje fölé emelkedik. A tengeralattjáró személyzete életben van, akik közül kettőt már ki is mentettek. Remélik, hogy még a mai nap folyamán sikerül megmenteni az egész legénységet, majd hozzátárnak a tengeralattjáró kiemeléséhez.

London, június 2. Az angol tengernagyi hivatal közli, hogy a Thetis tengeralattjáró legénységének két tagját megmentették. A négy, eddig megmenekült matróz Dawismontókészülék segítségével jutott a felszínre.

A tengernagyi hivatal közli, hogy a tengeralattjáróban lévő kimentésére valószínűleg különleges oxigén-készülékeket fognak használni.

— A Paul Ehrlich Orvostudományi Egyesület 130. szakulése. A 130. szakülés elnöki tisztét dr. Herskovits Izidor töltötte be. 1. Dr. Farkas Tibor: „A szív és a vérkeringés a Basedow betegségben” (románnyelvű előadás). A Basedow-kór meglehetősen elterjedt betegség, amelynek helyes kórismerete egyes esetekben nagy nehézségekbe ütközik. Előadó ismerteti a szív és vérkeringés tipikus elváltozásait a Basedow-kór kapcsán. Elméleti meglátásait röntgen- és elektrodiagnórafelvételek bemutatásával támasztja alá. A fiatal előadó gondos szorgalommal felépített előadását egy Basedow-kóriban szenvedő beteg demonstrációjával zárja. A tetszéssel fogadott értekezéshez dr. Vitányi, dr. Taub, dr. Farkas és dr. Herskovits szótak hozzá. 2. Doc. dr. Róth Marcell: „A Basedow-kór sebészeti kezelése”. Előadó mindenképpen megállapítja azon indikációkat, amelyekben feltétlenül indokolt a sebészeti beavatkozás. Fontos a belgyógyász és a sebész együttműködése, bár ma már a sebészeti kezelés vette át a vezető szerepet. Róth docens ismerteti a vezetése alatt álló kórházi osztály statisztikáját, melyből kiderül, hogy az általa operált esetek halálzási arányszáma mindössze 4 százalék, ami meglehetősen figyelemreméltó eredmény. A sebészeti beavatkozás oly beteget adott vissza az életnek, akinek minden addig latbavetett belgyógyászati kezelés eredménytelen volt. Mindenesetre a kellő együttműködés a kezelő belorvossal és az esetek helyes megválasztása elsődrendű feltételei a műtét kedvező kimenetelének. A nagyjelentőségű előadásból dr. Herskovits üléslélek szót hozza. 3. Dr. Elek Miklós: „A basedowos psyche”. Előadó ismerteti a Basedow-betegség által okozott pszichológiai és ideggyógyászati elváltozásokat. Kiemeli azon területeket, ahol az ideg orvos nagyon hatékonyan és kedvezően tudja befolyásolni a bőven mutatkozó ideg- és elmekóros tüneteket. A kezelő orvos akkor végzi munkáját igazán helyesen, ha a szükséges belorvosi kezelést kellőképpen tudja összekapcsolni a btsz pszichéjére irányuló célirányos terápiával. Dr. Herskovits Izidor üléslélek meleg szavakkal köszöni meg az előadók tartalmas előadásait és több tárgy nem lévén, berekeszti a 130. tudományos ülést.

Elsüllyedt a „Thetis” nevű angol tengeralattjáró

Megkezdtek a mentési munkálatokat és remélik, hogy sikerül megmenteni a hajó személyzetét

London, június 2. Nagy nyugtalanság uralkodik angol tengerészeti körökben a Thetis nevű új tengeralattjáró miatt, amely tegnap déli fél 2 óra tájban a Birkenheadi öböl közelében gyakorlatozás céljából a tengerbe merült és ezideig még nem jött felszínre, bár néhány órával később jelentkeznie kellett volna a kikötőben. A hajón 53 főnyi tiszt és legénység, továbbá 20 mérnök és szakmunkás tartózkodik. A tengerészeti hatóságok a szükséges felkutatási intézkedéseket megtették. A Thetis tengeralattjáróról újabb jelentések szerint megállapították, hogy Liverpooltól 25 kilométernyire 54 méternyi mélységbe süllyedt. A megállapítást a mélységből felbocsátott bója segítségével eszközölték. A hajón mintegy 100 ember tartózkodik, akiknek számára 36 órára van levegő biztosítva. E megállapítások után a mélyben levő hajóval helyreállították a távbeszélő összeköttetést és teljes erővel megindult a mentési munkálat, amelyet azonban nehezít az a tény, hogy az angol tengerészetnek nem állnak olyan buvárharcok a rendelkezésére, mint a legutóbb elsüllyedt Squalus amerikai buvárszádnál. A feltételek szerint a mélységbe szállott hajó valami hajóroncsba ütközhetett és emiatt összes villamosberendezése elromlott. Így következhetett be a szerencsétlenség. Remélik azonban, hogy a hajó utasait valamiképpen mégis sikerül megmenteni.

London, június 2. Pénteken hajnalban megkezdtek a műveleteket a csüörtökön eltűnt „Thetis” nevű tengeralattjáró felszínre hozatalára. A műveleteket végző expedíció ismeri a helyet, ahol a tengeralatt-

HIREK

— A MAGÁNHAZAKAT IS FEL KELL LOBOGÓZNI JUNIUS 6, 7 ÉS 8-AN. A Rador távirati iroda jelenti: Junius 6, 7 és 8-án megtartandó nemzeti ünnepek alkalmával a középületeket és magánházakat az egész országban lobogókkal kell díszíteni.

— Megismétlődtek a görögországi földlökések. Athénból jelentik: Az elmúlt éjszaka és tegnap Calavritza környékén megismétlődtek a heves földlökések. A lakosság rémülten menekült a szabadba és ott töltötte az éjszakát, annak ellenére, hogy közben állandóan erősen zuhogott az eső. Emberáldozatok nincsenek. 334 ház összedőlt és az anyagi kár igen nagy.

— Dr. Zigre kultuszminiszter szemleutja Szatmáron, Nagybányán és Szigeten. Bucurestiből jelentik: Dr. Zigre Miklós kultuszminiszter visszatért Nagyváradról a fővárosba. Kedden a miniszter megtekintette Szatmáron az épülőfélben lévő görögkeleti templomot, amely mint ismeretes, a máramarosi püspökség katedrálisja lesz. Ezután a miniszter látogatást tett a görögkatolikus egyház székhelyén is. Szatmárról Nagybányára látogatott el, ahol bankettet adott tiszteletére. A banketten Alexandru Russu püspök szavaira válaszolva, a miniszter ama kívánságának adott kifejezést, hogy a két egyházat egyesítsék, mert véleménye szerint ez a román nemzet fejlődésének egyik előfeltétele. A miniszter megtekintette a nagybányai szépművészeti iskolát is, délután pedig autóval Szigetre utazott, ahol szintén több intézményt látogatott meg.

— Veszedelmes zsarolókat tartóztatott le a temesvári rendőrség. Temesvárról jelentik: A temesvári rendőrség bünygyi osztályának két detektívje letartóztatta Florescu Virgil bucaresti illetőségű és Avramescu Iuan Nagyremete községbeli fiatalembereket. Florescu huszezer lejt akart kizsarolni Trainer Victor pénzügyi alfelügyelőtől azzal a fenyegetéssel, hogy nemfizetés esetén tovább folytat egy sajtókampányt Trainer ellen a Redesteparea című lapban, amely állítólag Avramescu tulajdona. Trainer pénzügyi felügyelő látszólag elfogadta a feltételeket és lakására hívta a zsarolót. Utóközben azonban rövid telefonbeszélgetést folytatott egyik barátjával. Pár perccel később aztán átadta Florescunak a huszezer lejt. Abban a pillanatban, amikor ez zsebébe tette a pénzt, kilépett az egyik szekrényből két detektív és in flagranti érve, letartóztatták. Florescu felbujtóját, Avramescut is elfogták néhány órával később. A két álhírlapíró ellen egyébként eddig mintegy husz feljelentés érkezett a temesvári ügyészségre.

— Az amerikai szenátus megszavazta a kincstári kötvények kibocsátásáról szóló javaslatot. Washingtonból jelentik: Az Egyesült Államok szenátusa kézfelémeléssel megszavazta a képviselőház által már előzetesen jóváhagyott törvényjavaslatot, amely felhatalmazza a pénzügyminisztert, hogy 45 milliárd dollár erejéig hosszabb lejáratú kincstári kötvényeket bocsásson ki. Az eddigi felhatalmazás csak 30 milliárd dollárra szólt.

— Elfogta a kolozsvári rendőrség az utóbbi napokban elkövetett betörések tetteseit. Braueros nyomozást végzett a rendőrség bünygyi osztálya péntekre virradólag. Ismeretes, hogy az utóbbi napokban számos betörés és alkalmi lopás történt Kolozsváron. A tüzetes és széleskörű nyomozás során a rendőrség bünygyi osztályának közegei öt nap alatt összesen 16 betörőt és besurruzó tolvajt fűltek le, akik együttesen 32 lopást ismertek be. A zsákmány nagy részét meg is találták náluk a házkutatások során. A nyomozás során mára virradólag ismét négy egyéni lepleztek le Amalli Anna szatmári. Moldovan Eva lugosi és Rab Cornelia nők, továbbá T. Gizi kiskoru leány személyében, akiknél rengeteg lopott holmit találtak a detektívek az egyik Dragalina uccában levő „lebuji” kertjében elrejtve. A négy veszedelmes tolvajról eddig nyolc alkalmi lopást ismert be. A rendőrség széles körben folytatja a nyomozást a tolvajbanda bűnlajstromának összedolgozása érdekében.

Segítségért kiált a leégett visói zsidó-negyed!

Cluj, junius 2. Részletesen beszámoltunk arról a borzalmas tűzvészről, amely Visó község zsidónegyedét elpusztította. A visói hitközség vezetősége ebből a szomorú alkalmából a következő levelet intézte az Uj Kelet szerkesztőségéhez:

„1939. május hó 28-án falunkban, a legszegényebb zsidónegyedben tíz ültött ki, amely több szegény zsidó szabó és cipész lakóházát teljesen elhamvasztotta.

Arra való tekintettel, hogy szegény kárvalott hitsorsosainknak a mindennapi kenyérre is alig jutott keresetükből, szegényes lakóházaik nem voltak biztosítva és nevezetesen most fedél és kenyér nélkül állnak gyermekeikkel együtt.

Tekintettel Visó zsidósága segélybizottságot alakított, hogy gondoskodás történjen a leégett hitsorsosoknak a legszükségesebb mindennapival való ellátásáról és házaik felépítéséről.

Arra való tekintettel, hogy Máramarosban és különösen Visón uralkodó nehéz gazdasági viszonyokra — tekintélyes fakereskedők és tisztviselők állanak hónapok óta vasut hiányában — minden kereset nélkül, az ország

zsidó nagyközönségének segítségével nélkül képtelenek vagyunk hitsorsosainkat újból fedél alá juttatni.

Ezért kérjük sziveskedjenek lapjukban, mely minden zsidó ügyért mindig kész volt szolgálatot tenni, gyűjtési akciókat beindítani és felhívni Erdély zsidóságát arra, hogy juttassa fedél alá a szegény kárvalottakat, akik a nagyközönség segítségével nélkül a legnagyobb nyomornak vannak kitéve.

Mellékeljük a károsultak képlet és a szerencsétlenség színhelyéről készült felvételeket.

A befolyt összegekért a hitközség és a segélybizottság tagjai személyükben is felelősek lesznek.

Reméljük, hogy kérésünk megcélzásra fog találni és vagyunk hitsorsosai üdvözlétei: Kaufmann Ignác elnök, Hager Mendel főrabbi, Hager Adolf ellenőr, Wolf Hermann pénztárnok, a segélybizottság tagjai.

Az Uj Kelet szerkesztősége a legnagyobb készséggel tesz eleget a visói hitközség fenti kérésének és ezúton nyitja meg gyűjtőakcióját a visói tüzkárosultak javára.

— A Cele Trei Crisuri üdvözlötte Titeanu miniszterhez. Titeanu Eugen sajtó- és propagandaminiszter a következő táviratot kapta: „A Cele Trei Crisuri irodalmi társaság ma megtartott ülésszén ünnepelte a nyugati határszélén kifejtett munkásságának husz évfordulóját. A miniszter urnak ebből az alkalmából tiszteletünket és üdvözlőnként küldjük azzal a hó kéréssel, hogy adjon önnök az Isten hosszú életet, hogy sikeresen munkálkodhasson a nemzeti újjászülítés nagy munkáján. Egészséget! N. Popoviciu görög keleti püspök, Valeriu Traian Frențiu görög katolikus püspök, Bacalogu ezredes, Matei Dumitru táblaelnök, Veturia Candrea, dr. Gal-dău főorvos.”

— Lehetőség nyílt Finnország és Szovjet-Oroszország között az Alland-szigetek remilitarizálására vonatkozó tárgyalásokra. Stockholmból jelentik: Svéd politikai körökben úgy tudják, hogy sikerült olyan megoldást találni, amely lehetővé teszi Finnországnak, hogy a szovjet kormányval az Alland-szigetek remilitarizálásáról tárgyaljon.

— Eljegyzés. Tabák Bella Iara de jos és Neufeld Jenő Cluj—Zimbor a clujii Poale Hatati Hamizrachi titkára jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— Borzalmas gépkocsiszerencsétlenség Csucsán közelében. Csucsáról jelentik: Az éjszaka borzalmas gépkocsiszerencsétlenség történt a Csizér és Csucs községek közötti országúton. A 131-es rendszámú nagyváradi társasgépkocsi husz utassal a szilvásmenyi országos vásárról volt visszatérőben. A záporosított felázott országúton rendes sebességgel haladt az autobus, amikor Csucsán közelében a jármű hátsó keréke egy forduló-nál megcsuszott, a sofőrnek már nem volt ideje, hogy a rendes utvonalból kiugró gépet visszarántsa és így az autobus lezuhant hat méternyi mélységbe. A gépkocsi romjai alól a helyszínrre érkező csendőrök egy halottat, hat súlyosan és tíz könnyebben sebesült utast emeltek ki. A csucsai csendőrség telefonon értesítette a kolozsvári mentőállomást, ahonnan Maieruțiu szolgálatos orvos szállott ki első segélynyújtásra.

— Földrendés Turnu Severinben, Bucurestiből jelentik: Turnu Severinben tegnap erőteljes földrendés érezték, amely valóságos pánikot idézett elő a lakosság körében. Számos ház fala megrepedt, az ablakok betörték. Mihai Bredescu ügyvéd házának tetőzete beomlott.

— Vád alá helyezték a Schuschnigg-kormány volt pénzügyminiszterét. Bécsből jelentik: A Havas jelenti, hogy Drexler, a Schuschnigg-kormány volt pénzügyminiszterét szélhámoság címén vád alá helyezték.

— A dachau koncentrációs táborba szállították a Schuschnigg-kormány volt sajtófőnökét. Bécsből jelentik: A Havas ügynökség jelentése szerint Eduard Ludwig, a Schuschnigg-kormány volt sajtófőnöke ellen az ügyészség eljárást indított bizonyos pénzalapok kezelése és korrupciós botrányba való bekeveredés címén. A hírt a Völkischer Beobachter közli. Ludwigot a dachau koncentrációs táborba szállították.

— Revolverlövésekkel sebesítettek meg Danzigban két lengyel matrózt. Varsóból jelentik: Danzigi jelentés szerint két fiatal lengyel matrózt a danzigi kikötőben revolverlövésekkel támadtak meg. Az egyik matróz a lábán megsérült. A rendőrség csak másnap vezette be a vizsgálatot.

— Az erdélyi Palesztina Hivatal közleménye a palesztinai iskolákba való beiratkozásokról. Tekintettel a nagyszámú jelentkezőre, akik valamely palesztinai közép-, vagy felsőiskolában szeretnék tanulmányaikat folytatni, a központi Palesztina Hivatalnak sikerült kieszközölnie a felvételi kérvények benyújtási határidejének meghosszabbítását. Az új határidő visszavonhatatlanul f. év július elseje. Sikerült a Palesztina Hivatalnak bizonyos beiratási könnyítéseket is megszerezni. Ezeket a könnyítéseket chozerban közöljük majd a helyi Palesztina-bizottságokkal és helyi csoportokkal, akik az érdeklődőknek felvilágosításokkal szolgálnak majd. Az idő rövidségére való tekintettel felszólítjuk az érdekelteket, hogy a továbbítás céljából kérvényeiket haladéktalanul juttassák el a Palesztina Hivatalhoz.

VIVIANE ROMANCE, az elbűvölő szépségű mozisztár hollywoodi utja előtt befejezte életének legszebb filmjét, melynek címe „HÁREM TITKAI” (BOSFOR), 1001 éjszaka meséiben hasonló tündérmese szép film. Bemutatója e napokban volt Párizs mellett óriási sikerrel.

— Népszavazás lesz vasárnap Svájcban a nemzetvédelmi hitel kérdésében. Bernből jelentik: Svájc lakossága junius negyedikén népszavazáson foglalt állást egy 400 millió frankos hitel megnyitása ügyében, amely nemzetvédelmi célokra, valamint a munkanélküliség leküzdésére szolgál.

— Eljegyzés. Lévi Magda Oradea és Liebermann Emil Carei jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— Eltűnt a bucaresti piacról a citrom. Bucurestiből jelentik: Néhány napja szinte teljesen eltűnt a bucaresti piacról a citrom. Ezt a gyümölcsöt most darabonként 10—12 lejért árulják. A hatóságok intézkedtek a spekuláció letörésére.

EGYESÜLETI ÉLET

— Glasner főrabbi Perik-előadása a Sász Chevrában. Ma, szombat délután fél 6 órakor a Sász Chevra templomban (Str. Tudor Vladimirescu 13) tartja meg szokásos Perik-előadását Glasner Akiba főrabbi.

— A Zsidó Nemzeti Szövetség aradi helyi csoportja ezévi tisztújító közgyűlését 1939 junius hó 4-én, vasárnap délelőtt 11 órakor tartja a szövetség új helyiségében, Str. V. Goldis 8, melyre ezúton hívja meg Arad zsidó társadalmát a vezetőség.

— Az Agudasz Izrael imaházban (Str. G. Berthelot 17) a szombati imarend: reggel 9 órakor. Ugyanott délután fél 6 órakor előadást tartanak: I. S. Abramovits: Agudasz Izrael és Palesztina. S. Klein: Agudasz Izrael.

— A Nase Mizrach ezúton is meghívja tagjait és az érdeklődőket junius 4-én, vasárnap délután 5 órakor Str. Gh. Barițiu 10 sz. alatt levő szervezeti helyiségében tartandó fagyaltalutánra. Háziaszonyok: Marmorstein Jenőné, Goldmann Béláné, Meisner Rudolfné és Simon Mórné. A Nase Mizrach szombat délután 5 órakor rendszeres heti szidra felolvasását ugyanott tartja.

Gyermeknyaralattatás Brátkán

Schwartz Menyhértiné, aki internátusa révén olyan kitűnő nevet szerzett magának, segítségére van a zsidó szülőknek abban, hogy racionalisan oldja meg a vakáció legnagyobb problémáját, a nyaralást. Mint értesülünk, az elmúlt esztendő sikerén felbuzdulva, Schwartz Menyhértiné a nyári nagyvakációban ezidén is gyermeknyaralattatást rendez. A nyaralótelep Brátkán, a Bihari havasok szívében, por- és szélmentes völgykatlanban van elhelyezve. A telepen van strand, tenisz, ping-pong, Wologyball és az erősebb gyermekek vezetők és felügyelők mellett az érdekes kirándulóhelyeket járják. Schwartz Menyhértiné abból az elgondolásból indul ki, hogy a gyermekket való közös nyaralás nem jelent pihenést és felelősséget a szülő számára és a gyermek szempontjából is jobb, ha pár hétre távol marad a megszokott környezetből — s az ő szervezőkészsége, meg tapasztalata garancia arra, hogy a nyaralás idejére a gyermek sorsa a leg gondosabb kezekbe van bízva. A nyaralótelepen junius második felében kezdődik az élet s részletes ismertetésére még visszatérünk.

Három órán át tartó megbeszélést folytattak az angol és japán tengeri haderők parancsnokai

Sanghaj, junius 2. Ma délelőtt Parcy Noble angol tengermagy és Ojkava japán tengeri parancsnokai a brit és japán tengerihaderő parancsnokai az Izumo japán vezérhajó fedélzetén három órán át tartó megbeszélést folytattak, amelynek során megvitatták az összes függőben lévő kérdéseket, mint a japán csapatok partraszállását Kulsangsuban, egy angol kereskedelmi hajó átkutatását, stb.

Tokió, junius 2. A japán Domej-ügynökség jelenti a mongolia-mandszukói határról, hogy egy Jamagata tábornok által vezetett csapattest a mandzsuri erőkkel együttműködve, Balsagáj ponthoz érkezett, ahol napokkal ezelőtt mintegy ezer mongol katonát telepedett meg. A japán és mandzsuk katonák szuronyrohammal visszavonulásra kényszerítették a mongolokat, akik számos halottat és sebesültet vesztek.

Lemondott a szatmári ortodox hitközség elnöke

Sátmar, junius 2. Rosenberg Sámuel nagykereskedő, az ortodox hitközség elnöke, ma levelet intézett a szatmári hitközség vezetőségéhez, amelyben bejelenti a hitközség elnöki tisztjéről való lemondását. Rosenberg Sámuel hivatkozik arra, hogy a mai nehéz körülmények között, megrendült egészségi állapotára való tekintettel nem tudja vállalni a fokozott munka felelősségét.

A hitközség vezetősége a lemondást nem vette tudomásul és a választmányt vasárnapra összehívta. Rosenberg Sámuel tíz éven át volt a hitközség alelnöke és három év óta megszakitás nélkül elnöke. Az ügyeket ideiglenesen Freund Sender alelnök vezeti.

— Junius 9-ig lehet jelentkezni az érettségi vizsgákra. Bucurestiből jelentik: A közoktatásügyi minisztérium rendelete szerint az érettségi vizsgákra való jelentkezések legutolsó határideje junius 9-ike.

— Orvosi hír. Dr. Emanuel Anca kolozsvári belgyógyász junius 5-től szeptember 15-ig rendel Slănic-Moldova gyógyfürdőn: gyomor-, máj-, epe-, bél- és cukorbetegségek. Minden felvilágosítást megad írásban. Cim: Slănic-Moldova (J. Bacău).

— Súlyos autószerencsétlenség a ploesti-bucuresti országúton. Bucurestiből jelentik: Súlyos szerencsétlenség történt tegnap a ploesti-bucuresti országúton. A Costanglogiu ügyvéd által vezetett autó, amelyben helyet foglalt az ügyvéd apján és feleségén kívül egy rámmicul-sárti gazdag kereskedő is, Bucuresti felé tartott, amikor óriási sebességgel szembe vele jött egy másik éles fénycsóróval ellátott gépkocsi. A szemébe eső éles fény elhomályosította az autót vezető ügyvéd szemét, aki elvesztette uralmát a gépkocsi kormánykeréke fölött és belefutott az éppben ebben a pillanatban feltűnt parasztszekérbe. Az autó felborult, aminek következtében a kereskedő azonnal szörnyethalt, míg az ügyvéd és felesége súlyosan megsérültek.

Ver

Hatalmas irán előnye és hátrányát. Orosz

A légi fegyverkezés egyre nagyobb jelentőséget nyer a politikában, sokkal nagyobb háború előtt tulajdonképpen.

Németország, amely szerződés teljességgel fegyverkezés lehetőségeitette repülőgépeit 1933-aszocialista rezsim nyitásgéppelverrel felszerelt. Ezidőszereint hozzágyár szállítja a német repülőgépeket és peEhhez járul tizenhét és más és más gyáraké, amelyek elő. A repülőembert foglalkoztatnada női munkás. A munka óráber tanult műpfennig és 62½ pfennig számára. A bér azonban 1938 végén a német első osztálya 3400 gépjárult 500 rendőrségi repülőgép. Ma az első 6000-re lehet becsülni; szlovák hadseregtől számszerint 750. Amelése szerint Németország különböző típusú gé Nagy-Britannia ennelgaz, hogy összehasonltségen. Katonai szerve Braunschweig, Münch helyei az egyes osztá A hadsereg 150.000 fő állomány felett rendel azocialista repülő h lische Fliegerkorps) 60 tud harcra kltideni. Leggyöngébb pontj verkezésnek a nyersan zése. A németek energ tonnárt használnak. E országban tudnak elő azonban 15—20 millió g.

Anglia ezidén 220.6 trányzott elő légi f tavalói 134.4 millióval millió fontot fordítat gépek bevasárlására. E kerekken a költségvetés március végén az a elsőrendű repülőgépe v vagy legalább 25 száza nak. A repülőgépek g mek száma 3500 az a járulnak a dominium fogja Kanada szállítat ket, amelyeknek mot Ausztrália évente 400 toni, de háboru esetén zása. Anglia repülőgü kijelentette, hogy 1938 megkészszerződött, a fog háromszorozódni. amerikai vételekkel é kon való gyártással a érní a német termel

— Franciaország az u légi fegyverkezés ellé sztrányu kiadásait. E 13.8 és a folyó érbe adott ki légi fegyve frankot irányoztak kában való beszerzés tura-kutató intézet motor és 7000 repülő francia hadsereg repü dőség jelentése szerint kező évben 890 kat 1937-ben leszállott a mán 1938-ban felszök gyártás hullámzása s sztrájkokkal. Amikor géppiar indusztrializá 42 millió frankra be másfélmilliárd fran sokra és ebben az évk invesztálni az állam. 470 millió frankot fo allítására és berende havonta 250 katonat elő. Franciaország g épít rendelt Hol magy részét a gyarma ba venni. Ebből 20 bombavető, 200 iskol

Brátkán

é, aki internátusa szerzett magának, szülőnek abban, meg a vakáció legnyaralást. Mint érteendő sikerén fejlenyhértné a nyári és gyermeknyaralótelep Brátkán, a por- és szemmelhelyezve. A telep-ping-pong, Woloyball-vezető és felügyelőkirándulóhelyeket érte abból az el, hogy a gyermekek jelent pihenést és számára és a gyermek-pár hétre kizárás idejére a gyermekek kezébe van le-junius második fe-részletes ismerte.

Partió meg-tak az angol eri haderők nokai

Ma délelőtt Parcy és Ojkava japán tengerihaderő japán vezérhajó fe-tartó megbeszélést-brán megvitatták az kérdéseket, mint a szállását Kulangsu-vedelmi hajó átkuta-

apán Domej-ügynök-mandzsukoi határ-tábornok által ve-

mandzsuri erőkkel-gáj pontozó érkezett-mintegy ezer mongol-A japán és mand-hammal visszavonul-mongolokat, akik-estület vesztek.

a szatmári zség elnöke

Rosenberg Sámuel odox hitközség elnök-tben bejelenti a hit-álvaló lemondását. Ro-kozik arra, hogy a-k között, megrendült-elő tekintettel nera-ott munka felelőssé-

ge a lemondást men-választmányt vasár-berg Sámuel tíz évea-elnöke és három év-elnöke. Az ügyeket-ender alelnök vezeti.

jelentkezni az éret-tiből jelentik: A köz-m-rendelete szerint-ülő jelentkezések leg-9-ike.

annael Anca kolozs-us 5-től szeptember-dova gyógyfürdőn-és cukorbeteg-ást megad irásban. Bacáu).

ésélenség a ploesti-Bucurestiből jelentik:

te történt tegnap-uton. A Costanglogu-utó, amelyben helye-és feleségén kívül-azdag kereskedő is-amikor óriási sebes-egy másik eles fény-és. A szemébe es-otta az autót vezető-vesztette uralmát-és fölött és belefutott-utban feltűnt paraszt-urult, aminek követ-azonnal szörnyethall-ége súlyosan meg-

Verseny a légi had-viseles körül

Hatalmas iramban gyártják a repülőket. A német gyártás előnye és hátránya. Franciaország rövidesen eléri a német nívót. Oroszország gépei. Amerika és Anglia légi kapacitása

A légi fegyverkezés az utóbbi években egyre nagyobb jelentőséget nyert a világ-politikában, sokkal nagyobb, mint amilyent a háború előtt tulajdonítottak a haditenge-rzetnek.

Németország, amelyet a versaillesi béke-szerződés teljességgel megfosztott a légi fegyverkezés lehetőségétől, titokban készi-tette repülőgépeit 1933-ig, amikor a nemzeti szocialista rezsim nyilvánosan gyártotta a gépfegyverrel felszerelt bombavető gé-pek. Ezidőszerint hozzávetőleg 29 repülőgép-gyár szállítja a német hadsereg számára a repülőgépeket és pedig 51 gyártelepről. Ehhez járul tizenhét motorgyár teljesítménye és ama gyáraké, amelyek alkatrészeket állí-tanak elő. A repülőgép-iparban 170 000 embert foglalkoztatnak, közöttük egyharma-da női munkás. A munkaidő heti 52-60 óra; az órabér tanult munkások számára 78 1/2 pfennig és 62 1/2 pfennig tanulatlan munkások számára. A bér azonban időként emelkedik.

1938 végén a német légiflotta úgynevezett első osztálya 3400 géppel rendelkezett, ehhez járult 500 rendőrségi repülőgép és 700 polgári repülőgép. Ma az első osztály gépek számát 6000-re lehet becsülni; ehhez jönnek a cseh-szlovák hadseregtől származó gépek, számszerint 750. Amerikai szakkörök bec-sülése szerint Németországban havonta 300 különböző típusú gépet gyártanak, míg Nagy-Britannia ennek a felét állítja elő; igaz, hogy összehasonlíthatatlanul jobb minő-ségben. Katonai szervezetség szerint Ber-lin, Braunschweig, München és Bécs állomás-helyei az egyes osztálynak szolgálnak. A hadsereg 150.000 főnyi tiszti és legénységi állomány felett rendelkezik, míg a nemzeti szocialista repülő hadtest (Nationalsozia-lische Fliegerkorps) 60.000 kiképzett repülő-t tud harcba küldeni.

Leggyöngébb pontja a német légi fegy-verkezésnek a nyersanyag és benzin beszer-zése. A németek energia-anyagban 6.3 millió tonnával rendelkeznek. Ebből másfél milliót az országban tudnak előállítani; háború esetén azonban 15-20 millió tonnára lenne szük-ség.

Anglia ezidén 220.6 millió font sterlinget irányzott elő légi fegyverkezés céljaira a tavalyi 134.4 millióval szemben. Ebből 5-7 millió fontot fordítanak amerikai repülő-gépek bevásárlására. Ez 1930-35-el szemben keréken a költségvetés tizenkétszerese. Ez év március végén az angol hadseregnek 1760 elsőrendű repülőgépe volt, 1940-ig 2370 gépre, vagy legalább 25 százalékkal többre számíta-nak. A repülőgépek gyártását szolgáló üze-mek száma 3500 az anyaországban. Ezekhez járulnak a dominiumok gyárai. 1940-ben fogja Kanada szállítani az első repülőgépe-ket, amelyeknek motorjait Anglia szállítja. Ausztrália évente 400 repülőgépet tud készí-teni, de háború esetén ötször annyi a kapaci-tása. Anglia repülőügyi minisztere nemrégén kijelentette, hogy 1938-ban a gépek gyártása megkétszereződött, a jövő évben pedig meg-fog háromszorozódni. Ebben az évben az amerikai vételekkel és az angol dominiumo-ron való gyártással a brit hadsereg el fogja érni a német termelést.

Franciaország az utóbbi években a német légi fegyverkezés ellensúlyozásául felfokozta ez irányú kiadásait. 1937-ben négy, 1938-ban 13.8 és a folyó évben 22.8 milliárd frankot adott ki légi fegyverkezésre. 12 milliárd frankot irányoztak repülőgépeknek Ameri-ka-ban való beszerzésére. A francia konjunk-túra-kutató intézet szerint jelenleg 12.000 motor és 7000 repülőgép felett rendelkezik a francia hadsereg repülőosztálya. A hadveze-tőség jelentése szerint 1935-ben 785, a követ-kező évben 890 katonai gépet szállítottak; 1937-ben leszállt a gépek száma 456-ra, de már 1938-ban felszokott 560 repülőgépre. A gyártás hullámlása összefüggött a munkás-sztrájkokkal. Amikor elhatározták a repülő-gépipar industrializálását, a gyárak értékét 42 millió frankra becsülték. 1937-1938-ban másfélmilliárd frankot költöttek beruházá-sokra és ebben az évben újabb 375 milliót fog-nyesztálni az állam, míg a magánvállalatok 470 millió frankot fordítanak új gyárak fel-állítására és berendezésére. A terv az, hogy havonta 250 katonai repülőgépet állítsanak elő. Franciaország jelentős számú repülő-gépet rendelt Hollandiában, amelyeknek nagyrészt a gyarmatokon fogják használa-tot venni. Ebből 200 vadászrepülőgép, 215 bombavető, 200 iskolarepülőgép és 20 olyan,

amelyet felderítő szolgálatra fognak beállí-tani. Ha a francia terveket megvalósítják és ha a termelés abban a tempóban fog folyni, mint eddig, akkor a francia légiflotta rövidese-n eléri a németek nívóját. Ezidőszerint azonban Franciaország és Nagy-Britannia együtt jelentősen túlszárnyalja ebben a te-kintetben a német termelést.

Oroszország repülőgépgyártásáról nincse-nek pontos adatok. Annyi azonban bizonyos, hogy a gyártmányok kitűnőek. Ezt Göring is elismerte az Adler című folyóiratban, amikor arról írt, hogy a Csehszlovákiában szákmá-nyolt szovjetorosz származású gépek első-rendű minőségűek. Annyit mindenesetre tu-dunk, hogy Oroszország 1934 óta 1.6 mil-liárd rubelről 27 milliárdra emelte fel az utolsó évben a repülőgépgyártás költségeit. A repülőgéphez beosztott csapatok tiszti és legénységi száma 350.000. A harmadik öt-éves tervgazdasági kiegészítésekép nyolc repülőgépgyárat és hat motorüzemet állíta-nak fel. Együttesen 345 üzem szolgálja a repülőgép-produkciót. Cseh forrásból szá-rmazó értesülések szerint az orosz repülőgép-termelés az utóbbi évben 4400 gép volt; a folyó évben ezt a számot 29 százalékkal fog-ják fokozni. Feltehető, hogy a szovjetorosz katonai repülőflotta legalább akkora, mint a német. Kiegészítésképpen meg kell jegyezni, hogy a szovjet az Egyesült Államokban rend-kívül nagy rendeléseket eszközölt.

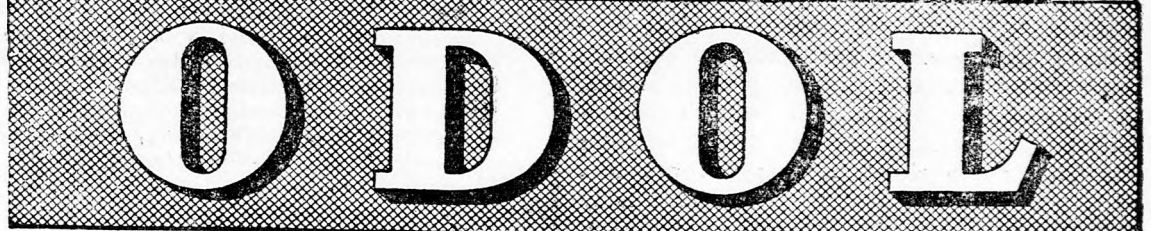
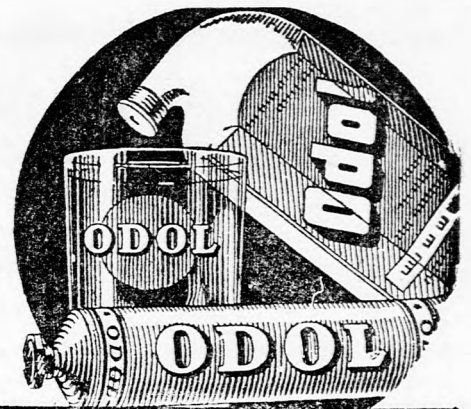
Az amerikai repülőgépipar forgalmára jel-lemző, hogy az Egyesült Államok 1934-ben nem kevesebb, mint 68 millió dollár értékű repülőgépet exportált, részben a Távol-Kelet-re. De a belső szükséglet is jelentősen emelkedett és az amerikai hadvezetőség ál-

A kubai kormány elbocsátotta tizenkét konzulját, mert vizumot adtak zsidó menekülteknek

Havanna, június 2. A kubai kormány ren-delkezési állományba helyezte tizenkét kö-zépeurópai államban állomásozó konzulját, amíg lefolytatják a vizsgálatot annak tisz-tázására, hogy miért nem kérték ki kormá-nyuk jóváhagyását, mielőtt beutazási vizu-mot adtak volna azoknak a zsidóknak, akik a Saint Louise hajó fedélzetén érkeztek Havanna kikötőjébe és akiknek nem enge-

Meglepően hatásos

az ODOL, főként a kellemetlen szájszag és a rossz szájíz eltávolítására. Az ODOL tisztító hatása utólrhetetlen. A száj védelmét, a lehelet kellemes illatát tökéletesen biztosítja az ODOL rendszeres használata. Használjon a mindennapi szájápoláshoz ODOL szájvizet — az egészség védelmezője.

landóan fejleszti a támadó és védelmi repü-lést. A legújabb vezérkari program szerint évente 20 ezer pilótával többet fognak az eddiginél kiképezni. Ezidén 62 millió dollár többletet állítottak be a költségvetésbe. Ezért az összegért új repülőgépeket fognak gyár-tani a hadsereg és a tengeri flotta számára. Fel akarják fokozni hater ezer repülőgépre az eddigi állományt. Az utolsó évben az Egye-sült Államokban havonta 300 darabot állítot-tak elő. Jellemző az amerikai termelés au-tomatizálására, hogy ebben az iparban a nagy kapacitás ellenére, mindössze 36 ezer sze-mély van alkalmazva. A tervek szerint azon-ban 74 ezere fogják emelni a munkások szá-mát. E terv mögött természetesen nagy ter-melési lehetőségek rejlenek. A külföldi ren-delések ezidőszerint 80 millió dollárt tesznek ki. Az elmúlt évben Nagy-Britannia 28, Franciaország 8, Japán 8.8, Holland-India szintén 8.8, Kína 7.7, Oroszország 2.3, Kana-da 2.5, Argentína 5.5 és Brazília 1.8 millió dollárért rendelt repülőgépeket.

Az olasz repülőgép-állományról hiányoznak megközelítőleg is megbízható adatok. A had-vezetőség ebben a tekintetben mindig titok-tartást tanusított. Bizonyos azonban, hogy földérítő és vadász gépek kitűnőek.

Hitler reméli a német-jugoszláv viszony szorosabbra fűződését

Pál herceg és Hitler szívélyes pohárköszöntői

Berlin, június 2. Csütörtökeste a Pál ju-goszláv regherceg és felesége a her-cegnő tiszteletére adott üzsebéd végén Hit-le: Lancellár toasztot mondott:

— Királyi Fenség! — kezdte beszédét Hitler — megkülönböztetett megtisztelte-tés és öröm számomra, hogy a Birodalom fővárosában köszönthetem királyi Fensé-gedet. A Birodalom egész lakossága nevé-ben mondom: Isten hozta! A német népet szívélyes baráti érzelmek hatják át öfel-sége II. Péter jugoszláv király, az Ön ha-zája és a jugoszláv nép iránt. A német népek a jugoszláv nép iránt táplált szere-tete nem spontán érzelmi megnyilatkozás csupán; ez az érzelem a világháború bor-zalmainak ideje alatt mély és szilárd jelle-gét öltött. A német katoná megtanulta tisz-telni és becsülni akkor derék ellenfeleit. Ugy hiszem, hogy a jugoszláv katoná ugyan ezt érezte. Ez a kölcsönös megbecsülés, a közös politikai, kulturális és gazdasági ér-dekekben talált megerősítésre. Eppen ezért az Ön berlini látogatását véleményünk élénk igazolásának tekintjük. Ez a tény azt

déylezték a partraszállást. Az említett konzulokat sürgönyileg utasították, hogy a konzulatukat vezetését adják át az alkonzuloknak. Egyelőre nem lehet tudni, hogy a Saint Louis hajó újabb döntésre várva eltávozott-e a kubai vizekről, vagy pedig Németország felé vette útját, ahonnan elin-dultak utasai.

a reményt ébreszti lelkünkben, hogy a né-met-jugoszláv barátság még jobban ki fog bontakozni és a jövőben még szorosabbá válik. Most, amikor közvetlen szomszédok lettünk, a szilárd kapcsolatok nemcsak a két nép közötti tartós békét biztosítják, ha-nem felzaklatott kontinensünk helyzetének enyhülését fogja eredményezni. Hitler ezután II. Péter király egészségé-re, a királyi ház tagjaira és a kormányzó-tanács tagjainak egészségére, valamint a jugoszláv nép boldogulására emelte pohá-rát.

Pál régensherceg válaszában megköszönte a Hitler által kifejezésre juttatott érzel-meket, majd így folytatta:

— Annál is kedvesebb számomra an-nak kihangsúlyozni, hogy milyen őszinte szívélyességre és békés magatartásra talál-tam excellenciáddal való érintkezésben, akinek energiák vezetése és állandó irá-nyítása mellett a német nép jelenleg törté-nelmének egyik legnagyobb szakaszát valósítja meg. Akárcsak a múltban, a ju-goszláv nép megtanulta megbecsülni a né-

met nép összes kiváló tulajdonságait. Ju-goszlávia most is a nemzeti fegyelem, a rend, a munka és az alkotó tevékenység csodálatos példáját találja Németország-ban. A két ország közötti viszonyt már ré-gebből megalapozták. A két nép közötti életbevágó érdekek. Örömmel vettem az az excellenciád nyilatkozatában foglalt új ünnepléses biztosítékokat, hogy a német birodalom ugyancsak óhajtja a Jugoszlá-viával való barátságos együttműködés foly-tatását és megszilárdítását, elismerve sza-badságunkat, függetlenségünket és a ben-nünket egyesítő határokat.

Pál herceg ezután Hitler egészségére és a német nép boldogulására üritette pohá-rát.

A látogatás mai programja egyébként rendkívül mozgalmas volt. A herceg és fe-lelése délelőtt megkoszorúzták a német ka-tona emlékművét, majd nagyszabású kato-nai parádé következett, amelyen résztvett Hitler, Göring, Göbbels dr. és a német had-sereg vezérletőbarnokai, valamint a herceg kíséretében lévő jugoszláv személyiségek.

Politikai bonyodalom Belgrádban

Belgrad, június 2. Pál jugoszláv kor-mányzóherceg berlini látogatása alatt Bel-grádban bizonyos belpolitikai bonyodalom támadt. Sztojadinovic volt miniszterelnök a kormánypártban határozati javaslatot terjesztett elő, amelyben bizalmatlanságot fejezett ki Czvetkovics miniszterelnök po-litikájával szemben azért, mert a szerb-horvát megegyezést még mindig nem hozta tető alá. Sztojadinovic a kormány haloga-tó politikájának tulajdonítja, hogy a nagy-fontosságú és nélkülözhetetlenül szükséges megegyezés még mindig nem jött létre, il-letve a tulajdonképpen már megkötöttek hitt egyezés az utolsó pillanatban nem nyerte el a legfelsőbb tényezők jóváhagyá-sát. Czvetkovics javaslatát a kormánypárt 300 képviselő tagja közül 100 írta alá, to-vábbá 40 szenátor. Minthogy Jugoszláviá-ban az összes szenátorok száma 76, a kor-mány kénytelen lesz új szenátorokat kine-vezni, hogy a maga többségét a szenátus-ban biztosítsa. Mégis reméli, hogy az el-entetek nem fognak mindjobban kieleződ-ni.

Királyi felhatalmazást kapott a kormány a német és angol kereskedelmi szerződések ratifikálására

Bucuresti, június 2. A Capitala jelentése szerint királyi dekrétum jelent meg, amely felhatalmazza a kormányt, hogy ratifikálja és érvénybe léptesse a legutóbb Németor-szággal és Angliával kötött gazdasági szer-ződéseket.

Junius 15-én Ankarába utazik az egyiptomi külügyminiszter

KAIRÓ, június 2. Az Ahram című lap jelentése szerint az egyiptomi külügymi-niszter június 15-én Ankarába utazik. Beavatott egyiptomi körök szerint a kül-ügyminiszter a török kormánnyal az angol-török egyezményről, a keleti Földközi ten-ger és Egyiptom védelméről, valamint Egyiptomnak a saadabadi ázsiai páktum-hoz való csatlakozásáról fog tárgyalásokat folytatni.

SPORT

FC Rapid, Sportul Studentesc, Kinizsi, vagy Viktoria?

A Nemzeti Bajnokság utolsó fordulójának első fordulója

Cluj, június 2. (Az Uj Kelet tud.) Utolsó fordulóhoz érkezik vasárnap a Nemzeti Bajnokság küzdelme. Az utolsó forduló érdekességét azonban nem a bajnokság sorsa jelenti. A bajnokság kérdése már régen eldőlt: a Venus már hetekkel ezelőtt bebiztosította magának ezt a címet. Az utolsó fordulóknak egyetlen kérdésre kell választ adnia: mely együttes lesz a harmadik kieső. Ismeretes, hogy az új szabályok értelmében az első osztályból három együttes esik ki. Kettő neve már végleges: az aradi Gloria és a ploesti Tricolor jutott erre a szomorú sorsra. A harmadik kieső az FC Rapid, a Kinizsi, a Sportul Studentesc és a kolozsvári Viktoria közül fog kikerülni. Ime a vasárnapi program:

- Bucurestiben: Venus—FC Rapid.
- Bucurestiben: Sportul—Studentesc—Victoria.
- Timisoara: Kinizsi—Ripensia.
- Aradon: Gloria—UDR.
- Ploesti: Tricolor—Carpati.
- Bucurestiben: Juventus—AMTE.

A vasárnapi programon szereplő azon mérkőzéseket, amelyek a harmadik kieső szempontjából számbajönnek, fekete betűkkel szedettük. A párosítást és az esélyeket szemlélve, nézzük csak:

A Venus—FC Rapid mérkőzést minden bizonnyal az FC Rapid nyeri és ezzel a vasutascsapat megmenekült a kieséstől;

a Kinizsi—Ripensia mérkőzésnek a kiesésre álló Kinizsi a favoritja, tehát a Kinizsit is kivonhatjuk a veszélyeztetettek közül;

egyetlen mérkőzés marad tehát, amelynek a harmadik kiesőt adnia kell: a Sportul Studentesc—Victoria. A találkozó Bucurestiben lesz, elképzelhető tehát, milyen elszántsággal és lendülettel fog a diákcsoport játszani. Kétségtelen, hogy az akarás a Victoriából sem fog hiányozni. Mégis a két ellenfél találkozája az otthonában játszó diákcsoport győzelmét igéri és ebben az esetben a harmadik kieső a kolozsvári Viktoria lenne. A papírforma és bizonyos jelenségek szerint kétségtelenül ez a helyzet.

Természetesen minden másképpen alakulhat: ha a Ripensia legyőzi a Kinizsit; ha a Venus legyőzi az FC Rapidot és főleg — ha a Victoria legyőzi a bucaresti diákcsoportot. Ezekre a kérdésekre és lehetőségekre kell végleges választ adnia a vasárnapi fordulóknak, amely ezek szerint az adott helyzetben az eddigi forduló legérdekesebbjének ígérkezik.

Mi újság a sportvilágban?

A kolozsvári Echo sportegyesület vasárnap, június 4-én délelőtt 10 órai kezdettel kulturális sportünnepélyt rendez a Magyar Színházban. Az ünnepség során felszólalnak: Chirila I. dr. munkügyi vezérinspektor és Ivan C. az Echo sportegyesület elnöke. Beléptidő 10 és 5 lej.

A zürichi Sport, mint minden évben, az idén is megrendezi a Jungfrau-stafétát. A tiztagú staféta a következőkből áll: Zürichből egy hosszútávfutó viszi a botot, amelyet kerékpárosnak ad át. Ez egy rövidtávfutót indít el, akat a dübendorfi repülőtéren várakozó pilóta vált fel. A pilóta a repülőgépről a Jungfrau-csúcs felett leejti a botot az ott várakozó silesiklóra, akire a heggyéven sifutó vár. A sifutó hosszútávfutó a hó határáig fut, innen egy mezei versenyző váltja fel. Most egy hegymászó következik, aki motorkerékpárosnak adja át a botot. A váltó utolsó tagja versenyautót vezet — a start helyére. A verseny utvonala: Zürich — Dübendorf — Jungfrau — Aletschleccser — Oberwallis — a Rhone-folyó völgye — Genf — Lausanne — Közép-Svájc — Zürich. 1931 óta rendezik meg a versenyt. Dija egy ezüst sas. Az idén harminc indulóra számítanak.

A Haggibbor futballszaksztyálynak vezetősége kéri összes játékos tagjait, hogy a június 8-i felvonulás programjának megbeszélése végett szigorú szankciók terhe mellett teljes számban vegyenek részt június 5-én, hétfőn este 8 órai kezdettel a Haggibbor új Otthonában (Str. Memorandului 13, volt Royal klubban) tartandó értekezleten. A vezetőség egyidejűleg kéri az alatt felsorolt ifjúsági játékosokat, vasárnap délután 2 órakor jelentkezzenek a Haggibbor ültözében: Riesler, Katz, Stepper, Polacek, Máttyás, Posenblatt, Moskovits, Jakab, Glück és Rosner.

HOGYAN KAPRATJA VISSZA AZ ON SZERVEZETE, RÖVID PÁR NAP ALATT, TELJES ÉLETEREJÉT

Az életképesség az élet erőinek energiáit jelenti, amekkorára kevesen vannak töretlen életerejük birtokában. A felöltött legnagyobb része fizikai kondíciókkal rendelkezőknek, májpingás, vérkeringés és húgyszervi zavart, reuma, kövérégre való hajlamosság stb. zavarja meg. A több-kövérégre való hajlamosság stb. zavarja meg a szervezet működését meglassadása és az aktivitás lecsökkenése. Hogy a múlt évek dacára is megőrizzük töretlen életereinket, feltétlenül küzdenünk kell az intoxikáció ellen, azaz a máj működését megzavaró, a vesztüzt eldugaszoló és így a vért megmérgező salakot és mérgek felhalmozódása ellen. Hírneves professzorok számtalan kísérlettel és tudományos munkával bizonyították be, hogy az intoxikáció ellen Urodonal kezeléssel védekezhetünk. Megemlítjük Hérard professzort, az orvosi akadémia volt elnökét, aki rendeli és Omega is használja az Urodonal-t. Régebben a toxinokból a szervezetből való eltávolításra különféle gyógyteákat és hajtókat használtak, azonban ezek csak részleges eredményt adtak. Korunk nagy klinikusai, tudományos kutatásai eredményeként, létrehoztak egy egyszerű szert amely tökéletesen oldja meg a kérdést és így megteremtették az Urodonal-t. Előrendű tudományos adatok alapján az Urodonal együttes a legegyszerűbb de egyszerűbb és legbiztosabb kezelést: valóban teljesen elegendő naponta 1-2 kanál, egy kevés vízben bevéve, hogy feloldja és eltávolítsa a szervezetből a húgyszavat, a húgyszavot, az oxalátot, az összes mérgező anyagokat, salakot és ártalmas anyagokat. Az Urodonal felhívja a vért, és szabályozza a vérnyomást, tehermentesíti és felújítja a szerveket.

- AZ URODONAL KÉSZÍTMÉNY ELŐNYEI:**
1. AZ URODONAL-t nem szokja meg a szervezet.
 2. AZ URODONAL kura alkalmas, nem kell különleges étrendet követnünk.
 3. SZEDHETŐ AZ ÉV BARMÉLY SZAKÁBAN.

A társadalombiztosító intézet orvosai kára is rendel URODONAL-t

URODONAL
KAPHATÓ: GYÓGYSZERTÁRÁKBAN ÉS DROGÉRIÁKBAN
CHATELAIN KÉSZÍTMÉNY, MEGBIZHATÓ MÁRKA

APRÓHIRDETÉSEK

OKVETLENÜL TEKINTSE MEG A „DER-BESC“ FÜGGŐNYKELEK-SZAKÜZLET MINTATERMÉBEN AZ UJ VERTCSIPKE FÜGGŐNYMINTÁKAT. — GAZDASÁGOS, MERT KIVÁNT MÉRLETBEN KÉSZÜL, SZEP ÉS ÖRÖKLELTÜ. REG. FERD. 11. FELEMELETTEN.

Amatörök dolgoztassák ki filmjeiket Foto Artist Friedmann-nál, Str. Regina Maria 46.

Nagy praktisszal rendelkező ápolónő állást keres. Ajánlkozik lábadozó, vagy fürdőhelyen üldülő betegek gondozására is. Szíves ajánlatokat „Ápolónő” jellegre a kiadóba kéri.

Jókarban levő gyermek járóka olcsón eladó. Cim a kiadóban.

Külföldi tanulmányutamról visszaérkeztem. Készíték modern és gyógyfűzőket, melltartókat minden elképzelhető formában. Grün Rózi, Cal. Regele Ferdinand 14.

Építkezéshez prima homok, használt téglák és faanyag olcsó áron kapható a volt Hirsch Ödön szeszgyárnál Calea Marechal Foch 84.

Könyvgyűjtők, könyvbarátok! Könyvtárunkat kiárusítjuk. Magyar, németnyelvű ritkaságok, bibliofil, számozott kiadású szexuálművelődési könyvek, tanulmányok, rézkarcok stb. nagy választékban. Ismertetést díjmentesen küld: Káviár könyvkiadóvállalat Timisoara, II. Sofia Imbroane 54. Szállítás Palesztinába is.

„BRISTOL” ארטה ארטה étterem és bodega Cluj, Regele Ferdinand 37. Elsőrangú, izletes uri konyha. Abonoma kihordásra is. Minden este flekkensült. Naponta frissen csapol poharas sör. Felvágott különlegességek, orda, sajt, körözött, stb. Olcsó árak. A rabbinátus felügyelte alatt.

Dr Becsi Irén gyermeknyaralótársa. Alpesi levegőjű helyen, napfényes, szabadfürdő, kis és nagy gyermekeknek. Eredeti játékok, szórakozás, üdülés, hízókúra, kóser koszt. Csakis egészséges gyermekeknek. Elisabeta 25. Telefon 17-67. Jelentkezni június 15-ig.

Erejtésigzett, nőtlen könyv- és papírkereskedőség, szakember, román, német, magyar nyelvtudással állást keres. Ajánlatokat Kahan Sighet, Cosbuc 8 címre.

Vállalok női és férfi fehérnemű varrást és gépi himzéseket. Flügönyök, ágyterítők, diszpanák szakszerű készítése legolcsóbb árban. Harisnavszemfeszítés. Házhoz is megyek. Str. Iasiilor 18.

Intelligens, 30 éves, szerényigényű talmudista benőülésre keres egy önálló egzisztenciával rendelkező, ideálisan gondolkozó hajadont élettársul. Megértésre vágyakozó nők irjanak a következő címre: Reszler Jacob Bistrija, Piața Voevodul Mihai 18.

Széfertóra, vadonatúj állapotban, eladó vagy kölcsönképpen kapható. Weisz Oradea, Str. Negulescu 16.

Keveset használt modern kombinált szobabutort keresek megvételre. Kun, Corches 10.

Intelligens, fiatal urleány üzlet- és háziassan nevelt, ismeretség hiányában ezuton keresi biztos egzisztenciáját, intelligens és talmudtudós fiatalember ismeretségét. Leveleket a kiadóba „100.000 lej hozomány” jellegre kérék.

Belvárosban nettó 10 százalékot jövedelmező ház áthelyezés miatt olcsón eladó. „Rentabilis” jellegre.

Tanár- vagy ügyvédjelöltet, román, francia tudással, július 1-től keresek kisérletszögző fiamhoz nyaraló társnak. Teljes költségek és külön javadalmazás mellett. „Zsidó érzelmi” jellegre az Uj Kelet fiókkidóhivatala Satumare, Teofil Dragos 14.

Betársulnék iparvállalathoz, vagy kereskedelmi ügynökséghez közreműködéssel. Elvállalnék utazói állást, vagy kereskedelmi ügynökséget 300.000 lej készpénz-garanciával. Az Uj Kelet fiókkidóhivatala Satumare, Teofil Dragos 14.

Kertészethez, gyümölcsöshöz értő zsidó szakember alkalmaztatást talál. „Egzisztencia” jellegre az Uj Kelet fiókkidóhivatala Satumare, Teofil Dragos 14.

Keresek több évi gyakorlattal rendelkező, jómegjelenésű, perfekt román nyelvet bíró fiatal fatiszviselőt, ki a puhafaszakmában teljes jártassággal bír és könyvelni is tud. Ajánlatokat Materiala cég Petroseni. Csak komoly ajánlatokra válaszolunk.

Azonnalra kiadó egy háromszobás, fürdőszobás komfortos lakás és egy szoba vízvezetékkel. Julius 1-re két egyszobás komfortos és egy kétszobás komfortos lakás. Reg. Ferdinand 82. Tulajdonosnál.

Középkorú, intelligens urinó vállalná háztartás vezetését, esetleg gyermek-gondozással. Egyedülálló urhoz, vagy hölgyhöz is menne, vidékre is. „Kitűnő háziasszony” jellegre a kiadóba.

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

A ROYAL MOZGÓ MÜSORA:

Csütörtöki kezdettel mutatja be A fiúk városa című grandiózus filmet. A közönség hol sirva, hol nevetve csodálja végig a film minden egyes jelenetét. Egy gyermek premier-plakán mondja el héberül a kenyerre mondandó asztali áldást. Főszerepekben: Mickey Rooney és Spencer Tracy.

A SELECT MOZGÓ MÜSORA:

Asszonyasszony, Margaret Sullivan, a Hérom bajtárs hősnőjének legújabb filmje. Egy fiatal texasi katona, megható szemérmelnek regénye. Főszerepekben: James Stewart, Walter Pidgeon.

A CAPITOL MOZGÓ MÜSORA:

Megszökött a menyasszonyom. Pazar, szellemes vígjáték. Csupa ötlet és humor! Főszerepekben: Any Ondra és Hans Söbner. Műsor előtt: Világhíradó.

A THALIA PREMIERMOZGÓ MÜSORA

Ma és egész héten: Zorro kalandjainak második, befejező része.

AZ URANIA MOZGÓ MÜSORA:

Szenzációs dupla műsor! I. öklöjog, szenzációs kalandorfilm, főszerepekben: Hurreprey Boggart és Gloria Dickson. II. Port Arthur. Danielle Darrieux legújabb filmje.

RIO MOZGÓ MÜSORA:

Ma: 3, 6 és 9 órakor! Két világláger! Egy helyár! I. Az éjféli mars. A legnagyobb háborús film, mely a német-francia háborút kreálja. A legizgalmasabb háborús jelenetekkel. Fősz.: Frederich March, Warner Baxter, Lionel Barrymore és June Lang. II. A 14-es bécsi futár. Izgalmas kémdráma. Fősz.: William Powell, Luise Rainer, Maurien O'Sullivan és Robert Young. III. Híradó. Köv. műsorunk június 8-tól: I. Tarzan, a dzsungel hőse. II. A cigányok hercegnője.

RÁDIÓ MŰSOR

Szombat, június 3.

Bucuresti, 7.30: Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13: Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vizálásjelentés. 13.10: Déli hangverseny. Közben: Sporthírek. 13.40: Hanglemezek. 14.15: Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30: Hanglemezek. 15: Hírek. 16.45: Előadás. 17: A Románia őrsége szervezet órája. 17.15: A Munka és jövedv szervezet órája. 19.05: Csevegés, hanglemezekkel. 19.32: Hanglemezek. 20: Felolvasás. 20.15: Hangverseny az evangélikus templomból. 21.15: Szórakoztató zene. 22: Hírek. 22.30: Tánclemezek. 23: Hírek. 23.15: Vendéglői zene. Majd: Hírek külföldre német és francia nyelven. Utána: Közlemények.

Jeruzsálem. Délután 1.30: Pontos idő, hírek héberül. 1.40: Héber egyetemi életről. 7.45: Időjárás, hírek héberül. 8: Hanglemezek. 8.05: Előadás Baraschról. 8.25: A jeruzsálemi rádió hangversenye. 9.15: Pontos idő, időjárás, hírek angolul. 9.30: Táncczene.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 13.40: Hírek. 14: Hanglemezek. 15.30: Hírek. 18.40: Magyar nóták. 19.15: „Az olasz labdarugás diadalmja”. Előadás. 20.15: Hírek. 20.25: Tánclemezek.

Huszkonzervék ארטה ארטה megbízható prima minőségben. Raktáron: Csirkepaprikás, borjúsült, libasült, báránysült, guljások, solet, virsli, pástetomok, stb. „Pardess” Cluj. Piața Mihai Viteazul No. 1.

Kapualatti különbejáratu butorozott szobavizkagylóval és fürdőszobahasználattal 1-2 személy részére kiadó. Értekezni: Regele Ferdinand 89, földszint, balra 1. ajtó.

Beházasodna 32 éves jó családból való izraeli intelligens, szolid fiatalember, aki jelenleg egy nagy bucaresti cég vidéki üzemének főtisztviselője. Faipari üzem előnyben. Ajánlatokat az Uj Kelet satumarei fiókkidóhivatalába kéri „Komoly ifju” jellegre. Teofil Dragos 14.

Az Erdélyi Zsidó Arszünk valamennyi hitközfelhívást intézte:

Tekintetes Elnökség Szervezetünk, — amint tes gyenge és beteges. Tésére ez évben XVII. rendezti a borgói havasnyaralótélepen.

Az eddigi 16 év folygyermek részesült a m az akció költségeit szesaját bevételeiből fedetársadalom viszont oly maga részét ebből, hogy ségek mindenütt megre SZOMBATJÁT és ezen bevételeivel járultak hozzásegélhez.

A tihuai nyaralótéleületéről évente néhány gyermek nyaral, akik a külözében eltöltött 11. pot magaslati levegő mellett töltnek el, és vissza korábbi környez

A gazdasági viszonyfelytán egyre nagyobb gyermekeknek a száma lamosak és nyaralattás kötelességünknek tartó tárág a férőhelyek szá raltatás kereteit is kib nyu akciónk eredménye

3 csoportban 540 árva részesülhet egész Erdé dásaiban, ha az erdélyi mekünk a lehetőséget ARVAK SZOMBATJA területére kiterjeszten egyetlen oly zsidó hitkö vegye a részét ezen gy Arra kérjük Önöket községükben az

ARVAK SZOMBATJA júlyó évi június 10-én, ján megtartani, és te napon szervezetünknek jenek ily értelemben f az imaházak gondnoká Tóra előtti felhívások képest szaporítsák „pé szofó), hogy a templom néi nagyobb számban nyát erre a nemesele nokában kifüggesztes sziveskedjenek hivelő felhívni és arra is, ho nak a Tóra elé. Önök mányaiukat az ARVAK

Az Orth. Központi I. Irada pedig 258/93 ta fel a szervezetéhez az ARVAK SZOMBATJ ennek hathatós tám ajánlotta.

Ahol a helyi viszony SZOMBATJA a fenté megrendezhető, valam batra halasztható. Azó lyeik templomi adomá nem engedik át, vag

Vasárnap délelőtt fel

tilt a Fel

Felszólalnak: Glasner dr Fischer

Minden zsidó

FILM
SZET

MUSORA:

ja be
Zsus filmet. A kö-
nevetve csodálja
gyes jelenetét. Egy
ktan mondja el
mondandó asztal
n: Mickey Rooney

MUSORA:

Sullavan, a Há-
k legújabb filmje.
ona, megható sze-
szerepekben: Jame-
son.

MUSORA:

om. Pazar, szelle-
let és humor! Fő-
ra és Hans Schön-
ghiradó.

MUSORA:

kalandjainak má-

MUSORA:

Oköljog, szenzé-
szerepekben: Hum-
a Dickson. II. Port
barrieux legújabb

MUSORA:

ét világságer! Egy
nars. A legnagyobb
német-francia há-
zgalmasabb háborús
Frederich March,
mel Barrymore és
es bécsi futár. Iz-
Pész.: William Po-
Maurien O'Sullivan.
Hiradó.

tól: I. Tarzan, a
gigányok hercegnője.

MUSOR

MUSOR

nius 3.
kus torna, rádióhár-
háztartási, orvos-
időjárás, kulturális
entés. 13.10: Déli
Sporthírek. 13.40:
ek, időjárásjelentés.
Jemezek. 15: Hírek.
ománia őrsége szer-
enke és jökevény szer-
rengés, hanglemezek.
20: Felolvasás. —
vangélikus templom-
zene. 22: Hírek. —
Hírek. 23.15: Ven-
külföldre német és
közlemények.
30: Pontos idő, hi-
nyelvoktatás. 2.20:
os idő, hírek, köny-
li. 7.35: B. Borsai
ni életről. 7.45: Idő-
Hanglemezek. 8.05:
A jeruzsálemi rádió
os idő, időjárás, hi-
ene.
a, hírek, hangleme-
rek. 14: Hangleme-
Magyar nóták. —
gás diadalutja". Elő-
20.25: Főcsemezek.

megbízható
Csirkepaprikás,
sült, gulyások, solet,
„Pardess” Cluj-
1.

butorozott szoba
obahaszalattal 1—2
Értekezni: Regele
balra 1. ajtó.

családból való izr-
ember, aki jelenleg
vidéki üzemének fő-
m elönyben. Ajánla-
reai fiókkindohivata-
jeligére. Teofil Drá-

Árvák szombatja

Az Erdélyi Zsidó Árvagondozó országré-
szünk valamennyi hitközségéhez a következő
felhívást intézte:

Tekintetes Elnökség!

Szervezetünk, — amint Önök előtt ismer-
tes gyenge és beteges gyermekek megerősí-
tésére ez évben XVII. nyaralattási akcióját
rendezi a borgói havasokban fekvő tihuti
nyaralótelepén.

Az eddigi 16 év folyamán több mint 5000
gyermek részesült a nyaralattás áldásaiban,
az akció költségeit szervezetünk nagyrészt
saját bevételeiből fedezte, az erdélyi zsidó
társadalom viszont oly formában vette ki a
maga részét ebből, hogy kérésünkre a hitköz-
ségek mindenütt megrendezték az ÁRVÁK
SZOMBATJÁT és ezen templomi adományok
bevitelével járultak hozzá a nyaralattás köl-
tségeihez.

A tihuti nyaralótelepen Erdély egész te-
rületéről évente néhány száz árva és szegény
gyermek nyaral, akik a legtöbb esetben nél-
külözésben eltöltött 11 hónap után, 1 hóna-
pot magaslatti levegőn, bőséges táplálkozás
mellett töltenek el, és megerősöve térnek
vissza korábbi környezetükbe.

A gazdasági viszonyok állandó romlása
feljuttat egyre nagyobb azoknak a szegény
gyermeknek a száma, akik betegségre haj-
lamosak és nyaralattásra szorulnak. Ezért
kötelességünknek tartottuk a lehetőség ha-
táráig a férőhelyek számát emelni és a nya-
ralattás kereteit is kibővíteni. Ezen két prá-
nyu akciónak eredményeképpen ez évben

3 csoportban 540 árva és szegény gyermek
részesülhet egész Erdélyből a nyaralattás ál-
dásaiban, ha az erdélyi zsidó társadalom erre
minknek a lehetőséget megadja. Ezért kell az
ÁRVÁK SZOMBATJA akcióját Erdély egész
területére kiterjeszteni, hogy ne legyen
egyetlen oly zsidó hitközség sem, amely ki ne
vegye a részét ezen gyermekvédelmi akcióból.
Arra kérjük Önöket, szíveskedjenek hit-
községükben az

ÁRVÁK SZOMBATJÁT

előző évi június 10-én, Selach Lecho szombat-
ján megtartani, és tempomi belvételeiket e
napon szervezetünknek átengedni. Szívesked-
jenek ily értelemben főtemplomuk, valamint
az imaházak gondnokait utasítani, hogy a
Tóra előtti felhívások számát a lehetőséghez
képest szaporítsák „pótfelhívásokkal” (ha-
szófo), hogy a templomlátogató közönség mi-
nél nagyobb számban ajánlhassa fel adomá-
nyát erre a nemes célra. A templom elősar-
nokában kifüggesztendő hirdmény útján
szíveskedjenek híveik figyelmét erre előre
felhívni és arra is, hogy akik nem járulhat-
nak a Tóra elé, Önök útján juttassák el adomá-
nyukat az ÁRVÁK SZOMBATJA javára.

A Orth. Központi Iroda 305/939, az Orsz.
Izr. Iroda pedig 258/939 sz. körlevelével hiv-
ta fel a szervezetéhez tartozó hitközségeket
az ÁRVÁK SZOMBATJA megrendezésére és
ennek hathatós támogatását figyelmükbe
ajánlotta.

Ahol a helyi viszonyok folytán az ÁRVÁK
SZOMBATJA a fenti dátumon nem volna
megrendezhető, valamelyik következő szom-
batra halasztható. Azon hitközségektől, ame-
lyek templomi adományait semmilyen célra
nem engedik át, vagy ahol ilyenszerű adomá-
nyokból számottevő eredmény nem volna
várható, azt kérjük, hogy egyrészt maga a
hitközség váltsa meg ezen adományokat,
másrészt tagjai között erre a nemes célra
megfelelő formában gyűjtést rendezni szíves-
kedjék.

Minden lej az árva és szegény gyermekek
nyaralattását mozdítja elő és így a zsidó if-
juság fizikai megerősítésére igyál.

Bizunk abban, hogy intencióinkkal a t.
Elnökség is egyetért és nem lesz egyetlen
hitközség sem, amely ezt a mi szép munkán-

„Siesta Pansio” Lacul-Roşu (Gyilkostó) Jud. Ciuc

Gyönyörű fekvés, komfortos terraszos szobák, fürdőszobák, hideg-
meleg folyóvíz, külön konyha. Bérli: Weinstein Eduardné

KÖZGAZDASÁG

Kisiparos az, akinek adóalapja az ötvenezer lejt nem haladja meg

Bucuresti, június 2. Az április 1-én életbe-
léptetett illetéktörvény-módosítás szerint a
Patenta Fixa I—VII. osztálya szerint a ma-
ximum ötvenezer lej adóalappal bíró kisipa-
rosok mentesültek az üzleti könyvvezetési
kötelezettség alól. Ez a meghatározás főleg
azért nagy jelentőségű, mert egyes pénzügy-
igazgatóságok területén a kisiparosjellegű
más vonatkozásokban is ezen az alapon ál-
lapították meg a pénzügyi ellenőrző közegek.
A kisiparosjellegű ily módon megfoszt-
ott 50.001—150.000 lejes adóalappal bíró
iparosok érdekében az egyes kereskedelmi és
iparkamarák akciót indítottak, egyrészt
azért, hogy a kisiparos jelleg meghatározá-

kat a maga hozzájárulásával támogatni ne
akarná.

Cluj, 1939. május 29.

Zsidó testvéri üdvözléssel:

ERDÉLYI ZSIDÓ ÁRVAGONDOZÓ

Dr. Neumann

Dr. Kertész

titkár.

elnök.

A fenti felhívást meleg szeretettel ajánljuk
a magunk részéről is zsidó testvéreink figye-
mébe és kérjük, támogassák az erdélyi zsidó-
ság ezen szép és a maga nemében egyetlen
gyermekvédelmi intézményét, annál is in-
kább, mert a nyaralás folytán a magaslatti
levegőn megerősödő gyermekek a legnehe-
zebb munkára is alkalmasak lesznek és így
ez az intézmény közvetve a zsidó ifjuság át-
rétegzését is lehetővé teszi.

Kitoldott az élettartam — csökkennek a biztosítási díjak

A svájci életbiztosító társaságoknak a leg-
utóbbi napok folyamán közreadott jelentései
rendkívül érdekesek — a jelek szerint —
egyelőre főleg Svájc területére érvényes je-
lentőségről számolnak be. A biztosító társa-
ságok jelentése ugyanis azt állítja, hogy a
legutóbbi statisztikai adatok alapján össze
állított svájci halandósági táblázat az emberi
élettartam aránylag jelentős kitoldását mu-
tatja. Az új halandósági statisztikának a új-
politikára vonatkozott következménye az
lett, hogy a svájci biztosító társaságok 1939.
január elsejéig visszaható érvénnyel meg-
szüntették az 1932. évben az akkori halandó-
sági táblázat alapján életbeléptetett életbi-
tosítási és járadékfizetési tarifarendszert.
Az új halandósági matematikai táblázat
alapján az életbiztosítási díjnyitv arányosan
csökkentették, míg ugyanakkor a járadék és
nyugdíjbiztosítások díjtételeit jelentős mé-
rtékben felemelték. Érdekes, hogy a svájci
halandósági viszonyok javulására nemcsu-

pán az élet- és járadékbiztosító társaságok,
hanem a szociális gondoskodásra létesült köz-
intézmények is egyöntetűen rámutatnak és
ennek megfelelően reorganizálják a szociális
biztosítások díjrendszerét is.

Elrendelték a csődöt a bucurestii Banca L. Berkovitz ellen

Bucuresti, június 2. A bucurestii Banca L.
Berkovitz S. A. 1931. évben először csődön-
külvüli kényszerregegyezséget, majd pedig 1934-
ben konverziós magánregegyezséget kötött hi-
telezőivel. Mivel az egyes részleteket nem fi-
zette pontosan, a bank több hitelezője csőd-
kérést adott be a bank ellen. A csődkerések
ügyében az ilfovi törvényszék több tárgya-
lást tartott és döntést szerdán hirdettek ki,
amelyben elrendelték a csődeljárás megindí-
tását. Csődszindikuskul a törvényszék Bunescu
Valentin bírót nevezte ki. A követelések be-
jelentésének határideje június 10., a verifi-
kálás napja június 20. A bank ügyésze fel-
folyamodással támadta meg a csődeljárást
elrendelő végzést.

Automatikus a kompenzációs behozatali
engedélyek 30 napos meghosszabbítása. Isme-
retes, hogy a múlt év decembere óta a K.-
importengedélyek, tehát a kompenzációs
árúk behozatalára kiadott engedélyek hatálya
a hat hónapos érvényességben túl még egy
hónappal hosszabbodott meg. Tekintet nélkül,
hogy az áru az A., vagy B. listán, vagy spe-
ciális kompenzációs listán szerepel. Ez a
rendelkezés kiegészíti az importöröket, akik
külföldről csak a kompenzációs áru átadása
után adhatják fel a Romániába jövő árut.
Egyes vámhivatalok a rendelkezést úgy ér-
telmezték, hogy a meghosszabbítást kérel-
mezni kell és rávezetett a behozatali en-
gedélyre. Az importszabályozó igazgatóság
körrendeletet küldött most a vámhivatalok-
nak, amely szerint a meghosszabbítás auto-
matikus és ahhoz külön engedély nem kell.

A szőlőtermelők június 15-ig adóvallomást
kötelesek beadni. A szőlőtermelés szabályo-
zásáról szóló ezévi törvény módosítás — ame-
lyet lapunkban annak idején ismertettünk —
megváltoztatta a szőlőterületek adójának ki-
számítási módjait és ezzel kapcsolatos új
vallomások beadására kötelezte a szőlőtermel-
őket amelyeknek határideje május 31-én le-
járt. A pénzügyminiszter most rendeletet
adott ki, amelyben a beadási határidőt június
15-ig meghosszabbította.

Miért van még mindig atanyetű?

Mennyi is kell szenvedni idegeink,
az eleinte oly örömeimnek látszó
aranyér álmak között győtrelemtől,
Használjon már az első jelenségeknél
Goedecke által Anusol végbékcikupok
Anusol enyhíti és segí! Kérdezze meg
orvosát.

Anusol-Goedecke

Az Importot Szabályozó Igazgatóság hét-
főn délelőtt nem dolgozik. Az Importot Sza-
bályozó Igazgatóság rendeletet adott ki,
amely szerint — a nyári munkaidőre való
tekintettel — az Igazgatóság hivatalaiban
hétfőn délelőtt nem dolgoznak és importké-
rések hétfőn csak délután 4—8 óra között
adhatók be.

Ratifikálják a román-német gazdasági
egyezményt. A külügyminisztériumban ren-
deletétörvényt készítettek az 1939. március
23-án megkötött román-német gazdasági
szerződés ratifikálására. A törvénytervezetet
már átküldték a Legfőbb Törvényelőkészítő
Tanácshoz.

Új százejes aviatikai bélyegeket hoznak
forgalomba. Az Aviatikai Alap Pénztárának
Igazgatósága közli, hogy június 1-től kezdve
új százejes címletű számlabélyegeket hoznak
forgalomba és az eddigieket június 30-ig tel-
jesen kivonják a forgalomból. Akinek ilyen
régii 100 lejes aviatikai számlabélyege van,
azokat bármelyik CAM lerakatnál becserél-
heti új címletekre. A közlemény szerint ju-
nius 30. után csak az új százejes aviatikai
számlabélyegeket használhatók.

Zürichi árfolyamok (június 2.): Márka
177.90, holland forint 237.40, dollár 443.37,
font 20.76, francia frank 11.75, olasz lira
23.325, szlovákkorona 15.175, pengő 87.—,
dinár 10.—, lej 3.25, zloty 83.75, belgas 75.50.

A Román Nemzeti Bank hivatalos devizaárfolyamai:

Dollár	141.52—143.59
font	662.40—672.75
palesztinai font	663.09—673.44
holland forint	75.76—76.93
svájci frank	31.88—32.36
francia frank	3.78—3.85
márka	40.50—41.50
pengő	25—27
cehkorona (hivatalos)	4.68—4.77

As exportból eredő, szabadforgalomba has-
ználható devizakvóták árfolyamai lanyhabbak.
Bucurestiben tegnap délig a követelések arfo-
lyamok alakultak ily:

angol font, 30%-os szabadkvóta	1540—1560
angol font, 20%-os kvóta	1386—1400
angol font, 40%-os kvóta	950—960
holland forint, 30%-os sz.-kvóta	176
dollár, 30%-os szabadkvóta	320
svájci frank, 30%-os kvóta	76.50
francia frank, 30%-os sz.-kvóta	9.15
francia frank, 20%-os sz.-kvóta	9.50
belgas, 30%-os	58.50
zloty, 30%-os kvóta	67.50
svédkorona, 30%-os kvóta	87.50

Tömegesen kéri felvételüket az angol
nők a légi hadseregbe. Londonból jelentik:
Számos angol nő kérte önkéntesi minőségben
való felvételét a légi hadseregbe. Az utóbbi
napokban újabb 8 női különítményt létesítet-
tek, ennek ellenére 5000 nő kérényre még
nem nyert elintézését.

Nagy tüntetést rendeztek Prágában
Gajda tábornok fasisztái. Prágából jelentik:
A Gajda tábornok vezetése alatt álló cseh
fasiszták csütörtök este nagy tüntetést ren-
deztek a prágai Venczel téren. A tüntetésen
körülbelül 5000 ember vett részt. A rendőrség
a fasiszta vezéreket letartóztatta, a tömeget
pedig feloszlatta.

Ujabb véres határinidens a magyar-
szlovák határon. Budapestről jelentik:
A magyar kormány hivatalos jelentése ujabb
magyar-szlovák határinidensről számol be.
Az állítólagos incidens csütörtök délután
négy és hat óra között történt Palóc és Nagy-
kapos helységek közelében. A magyar terü-
leten tartózkodó magyar határőr-patruil meg-
állásra szólított fel egy ismeretlen férfit és
nőt, akik át akartak szökni a határon. A
határőrök felszólítására a szlovák nemzeti-
ségi férfi előrántotta revolverét és az őrség-
re lött. Ezek viszonozták a tüzet és mindket-
tőjüket megsebesítették.

Százhetven millió lakosa van Szovjet-
országnak. Moszkvából jelentik: A Tass
ügynökség közli, hogy a legutóbbi népszám-
lálás szerint Szovjetország lakossága
170 millió 467 ezer lelket számlál. Az 1926-
évi népszámlálással szemben ez a szám
15.9 százalékos népesség gyarapodást mutat.

Vasárnap délelőtt fél 11 órakor az ortodox elemi iskola udvarán (Str. Gen. Berthelot 8.)

tiltakozó gyűlést

rendez Kolozsvár zsidósága

a Fehér Könyv ellen

Felszólalnak: Glasner Akiba és dr Weinberger Mózes főrabbi, dr Fischer Tivadar,
dr Fischer József, Gottlieb József, dr Ham burg József, Danzig Hillél
és a különböző zsidó szervezetek képviselői.

Minden zsidó jöjjön és hallassa szavát a zsidó nép
erec jiszraéli jogaiért!!

UJ KELET *Legújabb hírek*

SZOMBAT, 1939. JÚNIUS 3.

Anglia közvetít Olaszország és Franciaország között?

A francia sajtó a Szovjettel való közeli megegyezésben bizik. Tokióba utazott Japán római követe Halifax hír szerint Moszkvába utazik

Párizs, június 2. A pénteki francia lapok a szovjetkormány hivatalos válaszát várják, mert véleményük szerint Molotov beszéde nem volt annak tekinthető.

A Le Petit Parisien szerint a tárgyalások próbakövét olyan fogalmazásnak a megtalálása alkotja, amely a Balti-államok semlegességi vágyát kielégíti határait biztosításával esetleges támadás esetére. A két szempontot úgy vélik kiegyesztethetőnek, ha a szerződés csak akkor írja elő a kötelező beavatkozást, ha azt az érdekeltektől államok kérik.

A L'Ordre tudni véli, hogy a szovjetkormány valamennyi nemzet részére határozott biztosítékok nyújtását követeli.

Az Oeuvre azt írja, hogy még a legkevésbé oroszbarát angolok sem pesszimisták, mert meg vannak győződve arról, hogy tíz napon belül aláírják az egyezményt.

A Populaire szintén derűlátó, annak a véleményének adva kifejezést, hogy hamarosan sor kerül a megegyezésre.

Halifax Moszkvába utazik?

London, június 2. A Daily Express szerint az angol kormány a gondolattal foglalkozik, hogy egyik miniszterét Moszkvába küldi a Molotov külügyi népbiztossal való személyi kapcsolat felvételére. Allitól Halifaxot kombinálják a küldetés betöltésére. Lehetséges azonban, hogy Buttler államtitkár utazik Moszkvába.

A Daily Telegraph and Morning Post szerint a szovjet előtt négy ut áll és pedig: közeledhetik a tengelyhez, közeledhetik a demokráciához, hivat maradhat a pánszláv ideológiának és elzárkózhat az európai események elől. Hogy a szovjet-politika valóban választást előtt áll, mi sem igazolja jobban, mint Molotov nyilatkozata, amely mindennek nevezhető, csak válasznak nem arra az ajánlatra, amelyet az angol kormány Moszkvának átadott.

Moszkva közölte választát Londonnal és Párizssal

Moszkva, június 2. Molotov meghívására a moszkvai angol és francia nagykövetelek péntek délután megjelentek a Kremben, hogy átvegyék a szovjetkormány hivatalos választát a legutóbbi angol-francia javaslatokra.

Halifax tárgyalásai a lengyel nagykövettel

London, június 2. Halifax angol külügyminiszter csütörtökön kihallgatáson fogadta Racinsky gróf lengyel nagykövetet, akivel hosszabb tárgyalást folytatott. A tárgyalások során megvitták az angol-lengyel kapcsolatokat a legutóbb kötött kétoldali szerződés fényében.

Katonai egyezményrel egészítik ki az angol-lengyel megállapodást

Párizs, június 2. A Matin értesítése szerint az angol-lengyel kölcsönös segélynyújtási egyezményt katonai segélynyújtási záradékkal egészítik ki. Ez a megegyezés Beck lengyel külügyminiszter és a varsói angol nagykövet legutóbbi megbeszélésén jött létre. Rydz Smigly marsall személyesen utazik az angol fővárosba az egyezmény aláírására végett.

Japán római követe Tokióba utazott

Tokió, június 2. Rómából jelentik, hogy Siratori római japán nagykövet hazájába utazott, hogy az olasz-japán viszonyról jelentést tegyen.

Chamberlain üzenete Mussolininek

Miután tegnapelőtt Francois Poncet francia nagykövet tárgyalta Ciano külügyminiszterrel, ma az új angol nagykövet, Sir Lorrain tárgyal az olasz külügyminiszterrel, ami élénk feltűnést keltett. Egyes verziók szerint az angol-szovjet tárgyalásokról

nyújtott felvilágosítást, más verziók viszont arról tudnak, hogy Anglia közvetít Franciaország és Olaszország között.

A Figaro római jelentés alapján arról számol be, hogy a római angol nagykövet Chamberlain személyes üzenetét tolmácsolta Mussolininak, Chamberlain közölte Musso-

linivel, hogy az angol diplomácia célja az európai béke fenntartása. Anglia egyetlen hatalom bekerítésére sem törekszik.

Törökország elnöke Londonba utazik London, június 2. Ismet Inönü török köztársasági elnök rövidesen hivatalos látogatásra Londonba utazik.

Az exmúlti nem térhet vissza Palesztinába

Bombamerénylet Jeruzsálemben

Jeruzsálem, június 2. A Palestine Post című lap jelenti, hogy az angol főkörmányzó rendeletet adott ki, mely szerint a volt jeruzsálemi főmufti nem térhet vissza Palesztinába.

Jeruzsálem, június 2. A város különböző pontjain négy bomba robbant pénteken reggel. Öt arab meghalt, 10 megsebesült, ezek közül egyiket súlyos állapotban szállították kórházba. A halálos áldozatok a jaffai kapu mellett bekövetkezett robbanás folytán

vesztették életüket.

A Havas távirati iroda feltevése szerint a bombákat zsidó extrémisták helyezték el a Fehér Könyv elleni tiltakozásuk jeléül.

Kalkilien közelében négy angol rendőrből és három zsidó segédrendőrből álló őrszolgálat nagyobb arab bandával találta magát szemben. Az őrszolgálat a tuleróval szemben kénytelen volt feladni a harcot. A rendőrök javarészt estek.

Jelentkezniök kell az összes háztulajdonosoknak

A cluji kvesztura felhívása

Cluj, június 2. A kolozsvári rendőrkvesztura az alábbi felhívást bocsátotta ki:

„A törvényes rendelkezéseknek megfelelően az ingatlanok nyilvántartásának benyújtása után a háztulajdonosoknak, fő- és albérlőknek a következő kötelezettségek vannak:

1. Ertesítsék az illetékes komiszáriátust a házban bekövetkezett bármely változásról, amely az 1. vagy 2. számú bejelentőlapra vonatkozik. A változás bejelentése a 3-as és 4-es számú bejelentőlapokon történik. Előbbi a lakásváltoztatást, utóbbi az ideiglenesen tartózkodó személyek érkezését, vagy távozását tartalmazza.

2. A 3. számú bejelentőlap két példányban a változástól számított 24 órán belül benyújtandó a komiszáriátushoz.

3. Átmenetileg, akár egy éjszakára vendégül látott személyek, akár az illető helységből valók is volnának és függetlenül attól, hogy rokon, vagy idegen és ingyen, vagy fizetés ellenében kapnak szállást, a következő reggel

a 4. számú bejelentőlapon két példányban értesítendő a komiszáriátust.

4. A háztulajdonos, vagy megbízottja a bejelentés alkalmával magával viszi az ingatlanok nyilvántartását is.

5. Jelen felhívástól számított 48 órán belül az összes kolozsvári ingatlanulajdonosok kötelesek jelentkezni az illető komiszáriátushoz és a fentebb formák betartásával bejelenteni az ingatlanok nyilvántartásáról máig bekövetkezett változásokat.

6. Az ingatlanok nyilvántartásának utáni történő bejelentés senkit nem mentesít a népesedési hivatalnál való jelentkezés kötelezettségétől. A népesedési hivatalnál való bejelentést az ingatlanok nyilvántartásának felmutatása nélkül is eszközölhető.

7. Százszázalékos terjedő pénzbüntetéssel sújtják azokat, akik fentebb kötelezettségeiknek nem tesznek eleget.

Dr. Josif Horvat kvesztor.

A pápa nagy beszédben jelentette be békeakciójának kezdeti sikereit

„Demarsunk szimpátiával találkozott a kormányok és hálával a népek részéről” — hangoztatta névnap beszédében a pápa

Vatikánváros, június 2. Jelentettük annak idején, hogy XII. Pius pápa a Párizsban, Londonban és Varsóban akkreditált nunciások útján békeakcióba kezdett a fenyegető háborus veszedelem leküzdésére.

A pápa eme békeakciójának eszmei tartalmát most, névnapja alkalmával, hosszabb beszédben fejtette ki a biborónoki kar üdvözlésére válaszolva.

— Ferrongással van telve — kezdte beszédét a Szentatya — a pillanat, olyan eseményekkel, amelyekről nem lehet tudni, hogy végső kialakulásukban az építést, vagy rombolást hozzák-e. Egy olyan világ közepette, amelyet az ellenzés, a széthúzás, az érzelmi és érdekelletések, a gögös eszmék és ambíciók eltulzása, a féltékenység és merészség jellemzik olyan emberiség közepette, amely képtelen magát elhatározni arra, hogy sorsát

a kard élére, vagy a jog nemes birodalmára, a józan észre, vagy az erőre bizza, — semmire tud engem eltávolítani a könyörgés útjáról és az igazi béke érdekében kifejtett akcióimól. Nem volna küldetésemmel összeegyeztethető, ha külső akadályok, a hamis értelmezéstől való féltékenység, amely szándékaink és céljaink fel nem ismeréséből fakadnak, visszatartanának békemutató akcióink „yakorlásától”. Szívünk mélyéből áthatva a béke és az igazság vágyától, érett megfontolás után helyesnek völtük, hogy egy, a népek életében különösen súlyosnak tetsző órában, május elején, a nagy európai nemzetek államférfiainak tudomására hozzuk aggodalmainkat azon félelmünket, hogy a nemzetközi ellenségeskedések annyira el fognak mérgesedni, hogy véres konfliktusban robbanhatnak ki.

A Fratelli Branca milánói cég tapasztalata kezkeskedik a
Vermouth Branca
versenyúrs nekun minőségéről

Ez a demars — hálás szívvel állapítjuk meg — szimpátiával találkozott a kormányok és hálával a népek részéről. E demars nyomán a jóakarát biztosítékaikat kaptuk mindennél, azon óhaj kifejezését, hogy fenntartsák a népek által annyira óhajtott békét. Ki lehetne nálunk jobban megelégedve afelett, hogy tudomást szerezhettünk a lelkek megbékélésének ezen kezdetéről és ki óhajthatna nálunk égőbben, hogy ez az engesztelőes minél inkább megszilárduljon. Nem akarjuk elhallgatni, hogy más információk, amelyeket ugyancsak a demars folyamán szereztünk, még alaposabb teszik reményünket aziránt, hogy a mi nemes és humánus megfontolásunk, Isten és a történelem előtti felelősségérzetünk és a népek igazi érdekeitől alkotott gondolataink, kellő erővel és súlylyal fognak rendelkezni ahhoz, hogy rávegyék a kormányokat arra, hogy folytassák erőfeszítéseiket egy állandó béke biztosítására, amely megmenti a szabadságot és nemzeti becsületet és folytatja a munkát azon anyagi és pszichológiai akadályok legyőzésére, amelyek egy őszinte és biztos megegyezés útjában állnak. Ez a körülmény nyitva hagyta előttünk az utat további megértés és további kitartás számára.

Tárgyalások kezdődnek a román-magyar kereskedelmi szerződés meghosszabbítására

Budapest, június 2. A Magyarország és Románia közötti kereskedelmi szerződés június végén jár le. A két ország megüztöztjai a közeli napokban tárgyalásokat kezdenek a kereskedelmi szerződés meghosszabbítására. A tárgyalások középpontjában a kontingensek megállapítása fog állani, mert a kötött megállapodások a gyakorlatban nem bizonyultak kereszttulvibetőknek.

Nagyszabású diszvacsera lesz az angol parlament épületében a román küldöttség tiszteletére

Bucuresti, június 2. A Semnalul jelenté Londonból, hogy Sir John Hazlam, az alsóház egyik markáns tagja és a Bukarestben járt angol delegáció egyik vezetője, alsóház épületében nagyszabású diszvacserát rendez az ott tartózkodó román küldöttség tiszteletére, amely az angol-román gazdasági egyezmény részleteinek kidolgozásán tárgyal. A vacsorára meghívást nyert a londoni politikai és gazdasági élet számos előkelősége is.

Párizsban kivégezték egy zsidó házaspár gyilkosát

Párizs, június 2. Péntek reggel Párizsban kivégezték Bloch Maxon ukránai származású egyént, aki agyonlőtt egy zsidó házaspárt. Bloch a háború után Lengyelországban és Németországban élt, ahol különböző szélhámoságokért elítélték.

Sztrájkba léptek a budapesti Goldberger-gyár munkásai

Budapest, június 2. Péntek délután sztrájkba lépett a Goldberger textilgyár 1400 munkása. A munkások 25 százalékos órabéremelést követelnek.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó Rt.
nyomása Cluj, Strada Baron L. Pop 18
Telefon: 18-60.

BUN DE IMPRIMAT

2-2. DUNA P
TUDOSITO

Postafiók

Árva postala
pártitá in num
No. 30523/1934

Telefon: 18-60, EIC
Havonta 110, negyed
Évre 600, egészévre
Havonta 2,
Élévre 12, egészévre
Érdetéseket díjazás a
„UJ KELET” a tra
hadati szidóság egye
Cikketnk utányon
Törás megjelölésével e

Mégis küsz

London, június 5. A szovjetválasszal kapcsolatos mutatók, hogy Molotov jelentős haladásnak választ a megegyezés felől. A hétfői angol lapok a tárgyalások még elhúzódása a három nagyhatalom kezdeményezései fog és tétre jönni, annál is inkább figyelemmel tanulmány semmilyen kétértelműs mázni.

A Times többek között írja: „Londonban általánosan tekintik a tárgyalásokat a megegyezés felől. A tárgyalások még elhúzódása a három nagyhatalom kezdeményezései fog és tétre jönni, annál is inkább figyelemmel tanulmány semmilyen kétértelműs mázni.

A Times többek között írja: „Londonban általánosan tekintik a tárgyalásokat a megegyezés felől. A tárgyalások még elhúzódása a három nagyhatalom kezdeményezései fog és tétre jönni, annál is inkább figyelemmel tanulmány semmilyen kétértelműs mázni.

London, június 5. A szovjetválasszal kapcsolatos mutatók, hogy Molotov jelentős haladásnak választ a megegyezés felől. A tárgyalások még elhúzódása a három nagyhatalom kezdeményezései fog és tétre jönni, annál is inkább figyelemmel tanulmány semmilyen kétértelműs mázni.

Párizsban a tárgyalások még elhúzódása a három nagyhatalom kezdeményezései fog és tétre jönni, annál is inkább figyelemmel tanulmány semmilyen kétértelműs mázni.

A hétfői reggeli francia sajtó a francia-angol javaslatot lasszal foglalkoznak. A javaslatról számol a francia sajtó, hogy a tárgyalások még elhúzódása a három nagyhatalom kezdeményezései fog és tétre jönni, annál is inkább figyelemmel tanulmány semmilyen kétértelműs mázni.

A hétfői reggeli francia sajtó a francia-angol javaslatot lasszal foglalkoznak. A javaslatról számol a francia sajtó, hogy a tárgyalások még elhúzódása a három nagyhatalom kezdeményezései fog és tétre jönni, annál is inkább figyelemmel tanulmány semmilyen kétértelműs mázni.

Róma, június 5. A szovjetválasszal kapcsolatos mutatók, hogy Molotov jelentős haladásnak választ a megegyezés felől. A tárgyalások még elhúzódása a három nagyhatalom kezdeményezései fog és tétre jönni, annál is inkább figyelemmel tanulmány semmilyen kétértelműs mázni.

Moszkva, június 5. A szovjetválasszal kapcsolatos mutatók, hogy Molotov jelentős haladásnak választ a megegyezés felől. A tárgyalások még elhúzódása a három nagyhatalom kezdeményezései fog és tétre jönni, annál is inkább figyelemmel tanulmány semmilyen kétértelműs mázni.